

ISTORINĖ ASTRONAUTŲ NAKTIS MĖNULYJE

KREMLIUS ISNAUDOJA STUDENTUS

Anot Komjaunimo Tiesos (liepos 9), Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams tik dabar, prasidėjus atostogoms, prasidėjo "pirmosios kruopštaus darbo dienos". Mat, ne visi, bet apie 12 tūkstančių jų stos prie visai kitokio darbo, negu universitete. Komjaunimo organizacija įtaisė juos net 84-se vietose (vien Lietuvoj) statyti kaimo mokyklas, vaikų darželius ir ūkinius pastatus...

Kiek tos naudos iš tokių statybinių, gal po kiek laiko pasakos tų statinių projektuotojai bei užsakytojai. Komjaunimo organizacijai čia rūpi ir, o gal net tik, kitas reikalas: "Šiais metais nemažai svečių darbuojasi iš Oriolo, Leningrado, Graifsvald, Sofijos, Krokuvos, Budapešto bei kitų broliškų respublikų"... Tai, turbūt, vis pastangos skiepyti studentams internacionalizmą... Tokiu būdu šią vasarą 84 Lietuvos vietose statomi "Babelio bokšteliai"...

Bet tos "kruopštaus darbo dienos" Lietuvos studentams ne vien Lietuvoj prasidėjo. "Apie 400 respublikos augštųjų mokyklų studentų išvyko į autonominę kalnuotojo Altajaus sritį. Iki vasaros galo mūsų studentai atliks darbus, statydami kultūros ir buitinius objektus, už 8 šimtus tūkstančių rublių". — pasakoja Komj. Tiesa. Apie išvykimą sako:

— Vaziavome septynias paras traukiniu ir virš paros sunkvežimiais. Jau kelionėje studentai turėjo sunkių išbandymų. Be karšto maisto, mums teko pravažiuoti smėlio pusių, kur pavėsyje virš 40° karščio (104 F). Tokiu oru studentų grupę perkraudavo dulkės. Visi iki vieno važiuo su gera nuotaika, buvo drausmingi, išvermingi". (?)

Būryje ne vieni studentai. Yra ir studentų. Viena komjaunonė (J. Kačinskaitė) tituluojama būrio komisare. Ji raportuoja:

"Gyvensime ir dirbsime Ust-Kokske, pačiame rajono centre. Greta mūsų įsikūręs rajono štabas ir Kauno Politechnikos instituto būrys "Perkūnas". Virš šio rajono centro dieną nakty plaukia dulkių debesys. Rytoj pradėdame statyti iš gelžbetonio garažą, o vėliau kitus pastatus..."

Kokiais interesais ir ūkinio tikslingumo sumetimais galima pateisinti tokią kelionę į darbus visiškai neprityusių darbininkų, sunku atspėti. Nebent tuo, kad tose sąlygose, turbūt visai nėra darbo rankų, todėl tenka imti, kas pakliuvo. O studentus gal paveikia koks nors paspaudimas ir gal gero uždario pažadas. Kiek, tačiau jiems mokės, nekalbama. Šiaip jau statybų sąmatose darbo atlyginimui leidžiama skirti tik 17%. Tie 400 studentų iš Lietuvos, esą, Altajų pastatysią pastatų už 800,000 rublių. Tai darbo atlyginimui tektų 136,000, arba po 340 rublių už vasarą, jeigu samatoj už darbą skirta suma būtų tik jiems padalinta. Betgi dalyvaus tame darbe ir meistrai, inžinieriai, darbų vadovai...

Jei net ir didesnis % dirbantiems būtų skirtas, jei net ir po 400 už vasarą užmokėtų, vistiek tenka pagalvoti, ką tai reikšia už beveik tris mėnesius (įskaitant kelionę) darbo tokiose sąlygose. (E)

NAHA. — Iš Vietnamo į Okinawos salą buvo atvežti 1,300 marinių. Tai pirmoji marinų grupė iš išvežamo pulko, kuris kovojo šiaurinėje zonoje.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Teismas pripažino nekaltais tris arabus, kuriuos ketvirtas jemenietis paskundė policijai, kad jie organizuojasi nužudyti prezidentą Nixoną. Teisme gynėjai įrodė, kad skundikas buvo išmestas iš buto anų trijų ir jis jiems prisiekė atkerstyti.

ALŽIRAS. — Juodųjų Panterų vadas Alžire pareiškė, kad Apollo kelionė esąs "cirkas", kuriuo Amerikos valdžia norinti nukreipti gyventojų dėmesį nuo svarbių problemų.

WAPAKONETA. — Vienas Ohio biznierių panaudojo erdvės bandymus savo biznio reikalams. Jis jau nuo pėnai metų gruodžio mėnesio pradėjo gaminti "Mėnulio sūrį". Sakoma, kad jis nesuspėjęs patenkinti visų užsakymų, nors jau įmonė jau dirba trim pamainom. Tas sūris gal ir todėl turi tokį pasiekimą, kad Wapakonetej gimė astronautas Neil Armstrongas.

PARYZIUS. — Izraelio premjerė Meir pareiškė, kad Prancūzijos lėktuvai Izraeliui yra gyvybinės reikšmės. Tie lėktuvai, — 50 Mirage naikintuvų — bobonešų — Izraelio yra nupirkti, užmokėti, tik Prancūzijos vyriausybė atsisako juos atiduoti.

SAN SALVADORAS. — Honduro kariuomenė apšaudė dalinius vizituojantį San Salvadoro prezidentą Sanchez. Šiame kare jau žuvę 2,500 žmonių. Vienas reporteris matęs salvadoriečius sukapoje mat šetėmis penkis Honduro civilius. Honduro pulkininkas Alvarado pareiškė, kad iš 400 kareivių dalinio jam likę tik 150 kareivių.

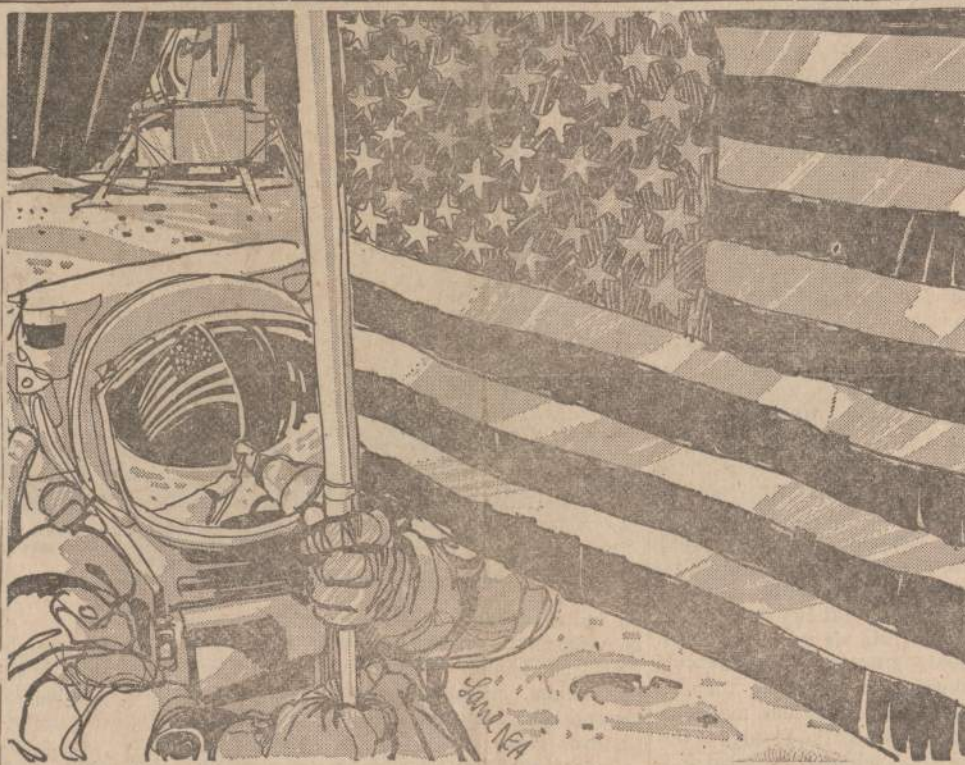
PRAGA. — Čekoslovakijos maisto bendrovė pasirašė su Coca-Cola sutartį. Ateinančių metų rudenį Fruta bendrovė gamins coca-cola iš amerikietiško sirupo, po 18,000 butelių per metus.

Vietname mažiau žuvo amerikiečių

WASHINGTONAS. — JAV vyriausybė, siekdama išvežti daugiau kareivių iš Pietų Vietnamo, spaudžia karinę vadovybę, kad ji, kaip galėdama, matomai už darbą skirta suma būtų tik jiems padalinta. Betgi dalyvaus tame darbe ir meistrai, inžinieriai, darbų vadovai...

Paskutiniu metu Hanojus sumažino savo puolimus. Spėjama, kad tuo parodomas noras, to viešai neskelbiant, užbaigti karą.

Praėjusią savaitę Vietname žuvo 148 amerikiečiai ir 1,612 buvo sužeisti. Sumažėjo ir vietnamiečių nuostoliai — 352 kareiviai žuvo. Komunistai neteko 2,051 kareivio. Tai mažiausi nuostoliai nuo sausio mėnesio pirmos savaitės.

Sekmadienį, liepos 20 d. istorinis įvykis žmonijos gyvenime. Pirmas trumpas žmogaus vizitas Mėnulyje truks 22 valandas. Po ilgų pastangų ir nemažų išlaidų Amerikos bandymai erdvėje baigėsi pergale.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ PARADAS IR DARIAUS - GIRĖNO MINĖJIMAS

ČIKAGA. — Šeštadienį blogas, lietingas oras gerokai pakenkė Pavergtųjų Tautų savaitės paradi miesto centre, nors dalyvių skaičius buvo nemažas. Mažiau buvo State gatvėje susirinkusių žiūrovų. Čikagos spauda paradą paminėjo pusėtinai. Chicago Tribune įdėjo Vengrijos kardinolo Mindszenty Fondo vežimo fotografiją, pridėdamas, kad kardinolas jau nuo 1956 metų, po nepavykusio Vengrijos sukilimo slapstosi Amerikos ambasadoj Budapešte.

Parade dėmesį atkreipė čekoslovakų Sąjungos Amerikoje grupė. Dalyvavo Didžiųjų Ežerų laivyno orkestras, State gatvėje kabėjo visų pavergtųjų tautų vėliavos. Lietuvių grupės atstovavimas, kaip jau tradicija, buvo organizuotas paskubomis, taupant pastangas ir lėšas, todėl ir rezultatai blogesni, negu kitais metais.

Sekmadienį Čikagoje buvo lyg pasakė Tautų savaitės uždarymas — iškilmės prie Dariaus - Girėno paminklo, Marquette Parke. Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos generalinis konsulas Daužvardis, palyginamas Amerikos astronautų skridimą į Mėnulį ir Dariaus - Girėno skridimą per Atlantą. Lietuvai lakūnai tuomet rašė, kad reikia prisidėti prie bendro darbo - tirti mažai žinomas šiaurės Atlanto oro sromas, naujai išrastus navigacijos būdus. Lakūnai, "gyvendami tokiais laikais, kad oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikė savo pareiga tautos vardu tą darbą garbingai atlikti".

Toliau konsulas nurodė, kad rusai tebėra Lietuvos ir Vokietijos teritorijos, kur nukrito Darius ir Girėnas, okupantai, valdytojai ir išnaudotojai. Jie reikalauja Ameriką ištraukti kariuomenę iš P. Vietnamo, bet patys nerodo pavyzdžio — neištraukia savo kariuomenės iš Rytų Vokietijos bei iš Lietuvos ir kitų jų užimtų teritorijų.

Dr. Daužvardis priminė Amerikos kongreso priimtą specialaus komiteto tyrimų rezultatą. Kongreso komitetas nustatė, kad Baltijos valstybės buvo Sovietų Sąjungos jėga

okupuotos ir neteisėtai prisikojungtos, o sovietų teigimai, kad tos tautos prašė priimamos ar savarankiška išsiritkoje komunistinės valdžios, yra neteisėti ir be jokio fakto pagrindo. Sovietai valdo ir išnaudoja Baltijos valstybes neteisėtai ir prieš jų gyventojų valią, todėl, — baigė savo kalbą gen. konsulas Daužvardis, — jie turėtų iš tų teritorijų išsitraukti ir leisti jų žmonėms atstatyti laisvas ir suverenines valstybes ir tokias santvarkas, kurios jiems labiausiai tiktų.

MIAMI BEACH. — Šeštadienį Pasaulio karalištes rinkimus laimėjo Filipinų gražuolė Gloria Diaz. Antroji liko Suomijos Harriet Erikson.

Amerikos veteranai užtaria Lietuvą

Amerikos Katalikų Karo Veteranų sąjungos New Yorka valstybės padalinio konferencijoje, vykusioj praėjusio birželio mėnesį Lake Placid, N. Y., buvo priimta rezoliucija, kurioj JAV prezidentas ir valst. sekretorius prašomi imtis jų galioje turimų priemonių iširti padėčiai ir okupuotoje Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje, sustabdyti ten vykdomą genocidą bei rusifikaciją, atstatyti tuose kraštuose valstybinio apsisprendimo laisvės bei teisės galiojimą ir diplomatiniais bei kitais taikiais būdais reikalauti, kad rusų kolonializmas tuose kraštuose būtų tuč tuojau baigtas.

Organizacijos padalinio vadovybė pranešė prel. J. Balkūniui, kad priimta tokia rezoliucija. Prel. Balkūnas liepos 9 d. parašė jiems laišką, kuriame pareiškė tai organizacijai nuosirdžią padėką, taip pat ir vilnių, kad jų žygis turės apčiuopiamų teigiamų pasekmių. (E)

PRAEJO LEMTINGA APOLLO NAKTIS

HOUSTON. — Šias eilutes rašant, dar nebuvo žinoma, ar Amerikos astronautai nusileido ant Mėnulio, ar ne. Nebuvo žinoma, ar jie nusileidė, išlipo iš savo "Aro" laivo, ar ne. Tačiau viso pasaulio spauda, įpratinta labai sėkmingų ankstyvesnių žygių ir sekundės tikslumu atliktų skridimų, optimistiškai rašo apie šimtaprocentinį pasisekimą ir visu skridimo planų įvykdymą. Svarbiausias momentas — sekmadienio naktį, tuoj po vidurnakčio, kada pirmojo žmogaus koja pasieks Mėnulio paviršių. Šias eilutes rašant, Apollo laivas buvo mėnulio orbitoje, atskridęs į ją 4 minutėm ir 12 sek. anksčiau, negu buvo numatyta, nes erdvėje nereikėjo daryti jokių skridimo krypties pataisymų.

Kennedy pasišalino nuo nelaimės vietos

EDGARTOWN. — Šeštadienį senatorius Edwardas Kennedy buvo įveltas į automobilio nelaimę, kuri gali turėti ir nemažų pasekų jo politinei karjerai. Jo vairuojamas automobilis nuvažiuo nuo tilto į jūros įlanką ir apsisvertė. Kartu su juo važiuos 28 m. mergina Mary Jo Kapechne prigėrė. Senatorius pareiškė neatsisakęs, kaip jis iš automobilio išlindo. Jis mažai atsime-nas, kas po to įvyko, tik žino, kad daug vaikščiojo, grįžo į savo viešbučio kambarį ir tik po 8 val. atvyko į policiją pranešti apie įvykį.

Policijos viršininkas Arena pareiškė spaudoj, kad jis patrauks senatorių teismo atsakomybėn už tai, kad jis paliko įvykio vietą, nepranešdamas apie nelaimę.

Senatorius policijai pasakė, kad jis grįžęs į viešbutį, kur jo draugai valgė, sėdėjo kiek laiko vieno iš jų automobilyje. Nelaimė atsitiko 12 ar 1 val. nakties. Kennedį Edgartowne dalyvavo jachtų regatoje. Žuvusi mergina buvo anksčiau sen. Roberto Kennedžio sekretorė. Policija apie nelaimingą atsitikimą pirmiausia sužinojo iš dviejų meškeriojų, kurie pamatė automobilį apvirtusį vandenyje.

TEL AVIVAS. — Izraelio kariuomenė laivais puolė Egipto valdomą Žaliąją Salą, pietiniame Suezio kanalo gale. Čia buvo egiptiečių tvirtovė. Izraelio pranešimu, visi pabūklai ir bunkeriai buvo susprogdinti ir izraelitai po valandos okupacijos grįžė atgal. Egiptas sako, kad izraelitai buvo atmušti, netekę dviejų laivų ir lėktuvo.

Korespondentai paklausė Houstono centre, kas įvyktų, jei astronautai nebegalėtų nuo Mėnulio pasikelti. Atsakymas: savo laive deguonies atsargų jie turi tik šimtui valandų. Po to jie neskausmingai užmigytų, apsvaigę, lyg girti. Jei jie norėtų staiga žūti, jie galėtų tik nusiimti savo šalmus. Astronautų gydytojas Charles Barry pareiškė, kad hypoxia — mirtis nuo deguonies stokos esanti lengva ir net maloni.

Los Angeles Times rašo apie lietuvius

Los Angeles Times liepos 2 d. įdėjo savo nuolatinės bendradarbiės Sharon E. Fay stambų iliustruotą straipsnį apie Pietų Kalifornijos lietuvius, kuriame išsamiai aiškina, kodėl tie žmonės, nors ir Amerikos piliečiai ir čia "tvirtai įleidę šaknis", vis dar daugiau rūpinasi savo pirmąsias tėvyne Lietuva ir tebeuposelėja lietuviškas tradicijas. Paaikškinimas tas, kad didžiujama lietuvių Pietų Kalifornijoje beęsą ne ekonominiai emigrantai, o politiniai egzilai: ne savo noru geresnio gyvenimo beišskodami atsidūrė Amerikoje, o rusų bolševikų teroro vejami priversti palikti tėvyne.

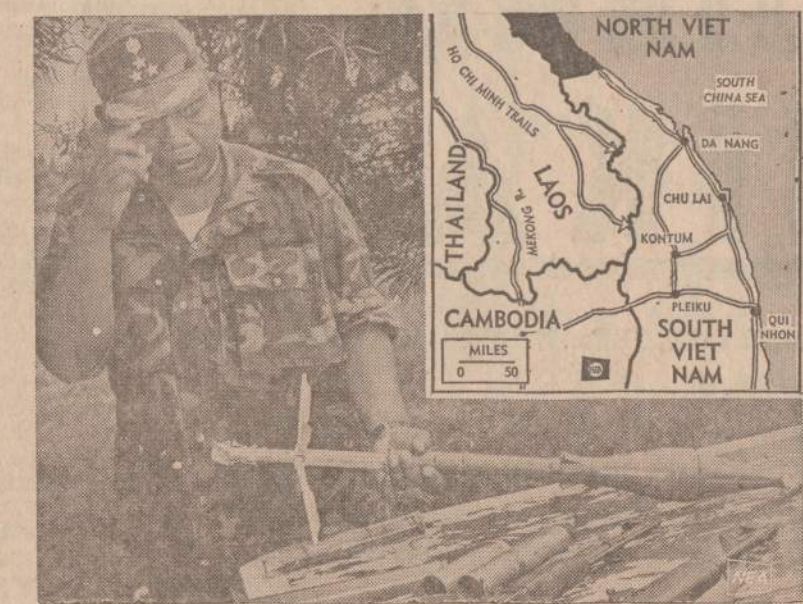
"Mus išmetė iš mūsų krašto. Mes buvom patenkinti tenai," — perduoda straipsnio autorius prel. J. A. Kučingio žodžius, kurs aiškino, kad: "Kaip visi priverstieji pasitraukti, mes nešamės su savim misiją pagelbėti likusiems tėvynėj ir būti jų garsiakalbiais visam pasauly". (E.)

J. Kapočius serga

Baigiamuosius darbus buvo šiek tiek sutrukdžiusi LE leidėjo J. Kapočiaus liga. Šiuo metu jis jau paliko ligoninę, gydytojo priežiūroje sveiksta namuose ir rūpinasi LE leidyklos darbais, tarp kurių svarbiausias yra lituanistinė enciklopedija anglų kalba.

Lietuvių Enciklopedijos papildymų (36-sis) tomas jau baigtas spausdinti ir atiduotas rišyklon; skaitytojus pasieks maždaug po mėnesio.

OKLAND. — Kalifornijos Juodųjų Panterų ir SDS konferencija neįsileido Kinijos liniją sekančių komunistų ir sąlę. Prie įėjimo įvyko muštinės.

Laos generolas Abhay, penktojo karinio korpuso vadas, apžiūri iš komunistų atimtus sovietų ir kinų gamybos ginklus. Laos kareiviai surado tokių ginklų 10 tonų sandėlį. Kampe parodomai Ho Chi Minho keliai, kurie iš šiaurės Vietnamo, per Laosą pasiekia Pietų Vietnamą. Tais keliais komunistai gabena kareivius ir ginklus savo kareiviams Pietų Vietnamą.

LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

REDAGUOJA ZUZANA JUŠKEVIČIENĖ
Rašinius siųsti toliau adresu: 1616 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650
1969 M. NR. 15 (91)

Laisvė — dvasinis gėris, aukščiausia tautos vertybė.
Kiekvienas brotinis individas, kiekviena kultūringa tauta siekia laisvės!

LIETUVOS DIDVYRIAMS — S. DARIUI-S. GIRENIUI

Skaisti nuotaka Nemuno žemėj —
lyg pavasario žalio gelė!
Šiaurės viesulai nuoskaudą lemia,
o kentėjimus karžygiai gema,
— gūžiai rauda širdis nebylė...

Mano meilė tolimai šaliai —
saulės sparno svajonė skaidri!
Kaip tyra lietuvaitės rūtelė,
kur pro sniego sidabrą jau želia —
man iš tolo tu akį verli...

Vingios mintys padangėm keliauja
link Nevėžio, link šlaitų Ventos, —
ir svajojimai audrina kraują —
ilgėsysis suliepsnoja iš naujo,
kol prie Nemuno versmių sustos...

Ošia vėjai man pasaką graudžią:
— atsigrįžti link žemės savo!
Perlų juostom giesmė įsijaudžia —
tos gaidos ne šalna nepalaužia,
Lietuva — man žvaigždė debesuos.

P. Orintaitė

Pavergtų Tautų Savaitė

Pasaulyje, ypač Europoje, kultūringų tautų lopšyje, yra daug pavergtų tautų, jų eilėje ir mūsų tėvynė Lietuva. Tai dvidešimtojo amžiaus technikos, mokslų pažangos gėda!...
Jungtinės Amerikos valsty-

bės stovi individo ir tautų laisvės principo sargyboje. J. Amerikos Valstybių prezidentas kasmet skelbia Pavergtųjų Tautų Savaitę, kaip įrodymą, kad J. Amerikos Valstybės budi laisvės principo sargyboje, primate

na tautų pavergėjams, kad laisvė yra prigimtina individo ir tautų teisė ir kad niekas neturi moralinės teisės tą laisvės principą suniekinti; individą ir tautas pavergti savo garbei ir naudai.

Pavergtųjų Tautų Savaitę skelbiama liepos mėnesį. Dabartinis JA valstybių prezidentas, R. M. Nixon Pavergtųjų Tautų Savaitę paskelbė 13-19 liepos mėn. Neatsilikio ir Chicagos miesto meras, R. J. Daley, jis priėmė gausią pavergtųjų tautų delegaciją ir pasirašė pavergtųjų tautų atsišaukimą. (Savaime niekas nevyksta — visur ir visada yra reikalingos pastangos... Pavergtųjų tautų atstovai buriasi tarpusavy ir sujungtomis jėgomis veikia už savo pavergtųjų tautų laisvę. Ir lietuvų tautos išmintis sako: "Kur du stos — visados...")

Pavergtųjų Tautų savaitę tautų atstovai, gyvenę Amerikoje, skaitlingomis eisenomis parodoja gatvėmis — protestuoja prieš tautų pavergėjus, prieš tironiją.

Tai neabejotina; ateis diena, kada teisė ir teisingumas laimės — triumfuos! Lietuva ir vėl bus laisva ir vėl Gedimino kalne laisvai plevėsuos Lietuvos tirspalvė Lietuvos vaikų laimei, džiaugsmui ir garbei!

Jaunimo pareiga rengtis laisvos Lietuvos gyvenimui. Būtinai jaunimui ugdytis taikos — sugyvenimo ir tautų bendravimo dvasią. Iki šiol žmonijos istorijos ratą vis sukė karų ir žudynių kraujas, o pasaulis vis skurdo vis tamsybėje tūnojo... Jaunimo idealistinio nusiteikimo ateities vizijoje tautos te taiklingai bendrauja: broliškai dvasiniams medžiaginiams turtais ir dvasinimės vertybėmis. Individo ir tautų laisvės principas tepirmauja, teriumpfuoja!

Kviečiu skautišką jaunimą sa-

vo individualiniais kultūriniais laimėjimais — mokslo pažangos, sporto laimėjimais ir moraliniu nusiteikimu, moralia elgesena elgsena kelti Lietuvos vardą ir Lietuvos garbę.

Pavergtųjų Tautų Savaitės paradoose sakautiškas, uniformuotas jaunimas te pirmose gretose, skaitlingai žygiuoja — teskelbia savo tautai laisvės rytą!

LJS Vyriausia Skautininkė J. v. s. Z. Juškevičienė

LJS VYR. SKAUTININKO ISAKYMAS NR. 46/3

Boston, Mass. 1969. VII. 12 d. Paragrafas 1.

Pirmoji stovykla

Š. m. liepos mėn. 26 d. iki rugpjūčio mėn. 3 d. Clevelando Klaidėdos junginys gražiam Lake Pymatuning State Parke rengia vasaros 7 dienų stovyklą, kuriame dalyvaus bebrai, jūrų skautai ir LSB miško skautų vienetai. Stovyklos vadovas neįstamas Pranas Petraitis, jūrų skautininkas. Taip pat kasdien lankysis Klaidėdos junginio laivo vadas Korp. Gintaro v. v. Gintautas Snieckus. Stovykloje numatoma įdomi ir įvairi programa.

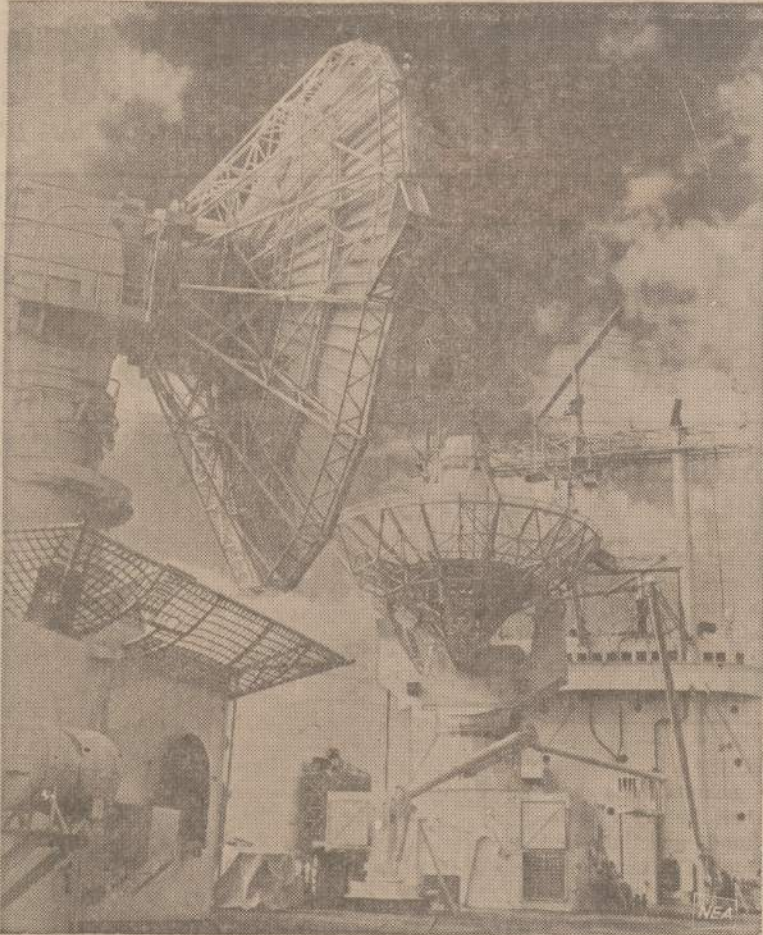
Lietuvių Jūrų Skautijos Vyr. Skautininkas sveikina Seses ir Brolius skautus bei jų Vadovus išvykusius į gamtą pasidžiaugti gražiomis vasaros dienomis. Vyr. Skautininkas apgalvestauja, kad kvietimą atvykti į stovyklą negali priimti, nes turi sulaužytą kairę koją ir privalo namie gydytis. Tačiau siunčia nuosirdžius linkėjimus; linksmo ir sveiko stovyklavimo. Nuo karšto laužo, drauge su kibirkštėmis kviečiu paleisti mano adresu šūkį, kurio aidą aš bandysiu išgirsti.

Sutemus, sėdėdamas prie ošiančios jūros, klausysiuos atklystančių dainų aidus. Gero vėjo stovyklai ir jūsų vadovybei ir mieloms tėveliams.

Antroji stovykla

Š. m. rugpjūčio mėn. 23 d. iki rugpjūčio mėn. 3 d. Bostono Nemuno tuntas įdomiamo Pawtucketaway State Parke prie puikaus ežero rengia vienos savaitės polsio stovyklą. Joje dalyvaus sesės, bebrai, jūrų skautai ir budžiai su savo vadovais. Stovyklos vadovas — j. psk. Gintaras Čepas. Sporto vadovas j. b. v. v. Ignas Vileniškis, ir instruktorius — j. b. v. v. Vytautas Ulevičius. Toji stovykla yra tuo įdomi, kad visi vadovai vyksta su savo šeimomis ir jaunu prieaugliu.

Vyr. Skautininkas, tikisi sušpėti grįžti iš Vermont BSA miško mokyklos ir kelias dienas pra-

Apollo kelionėje daug reikšmės turėjo susižinojimas su Žeme. Trys specialiomis antenomis aprūpinti laivai, išdėstyti strateginiuose punktuose, padėjo savo signalais astronautams atlikti savo užlaivini.

leisti stovykloje.

Man yra labai malonu pasveikinti mielas Seses, Brolius ir Jų Vadovus miškan atvykusius su savo šeimomis. Tikiuosi toji stovykla, kaip ir buvusios, bus įdomi, saugi ir maloni. Tikiu, kad skautai įsigys daugiau patyrimo, o budžiai kandidatai įžengs į tikrųjų budžių tarpą. Taip pat mano nuosirdžiausi linkėjimai Tėveliams, kurie su skautai nebijo savaitę praleisti gamtoje. Linkiu, kad visi pailsėję energingiau galėtume įsijungti į savo pareigas. Gero vėjo ir Budėk!

j. s. Myk. Manomaitis, LJS Vyr. Skautininkas

Tualetiniai reikmenys; muilas, 3 rankšluosčiai, šukos, veidrodėlis, dantims valyti šepetukas ir pasta, batams valyti tepalas ir kt. Tamsiai mėlynas maišiuokas indams ir bent 2 indams šluostukai. Indai: lėkštė sriubai, lėkštė mėšai, puodukas, šaukštas, šakutė, peilis. Kišeninė lemputė. Skautiškas peilis. Dežutė su siūlais, adatomis ir sagomis. Virvės kamuolys. Keletas žvakių ir degtukų. Plastikinis dubuo prausimuisi (kas turi).

Užrašų knygtutė ir rašoma priemonė. Laiskams popierius ar atvirlaiškiai, vokai, pašto ženklai.

Foto aparatas (jei turi ir moka naudoti). Dainorėlis. Muzikos priemonės. Purškalas ar tepalas nuo uodų.

Daug sumanymų ir daug naujų lietuviškų dainų, bei naujų pasirodymų laužui. Gera Jūrskautiška nuotaika! Stovyklos vadovybė pageidauja, kad stovyklautojantieji turėtų tamsiai mėlynas vilnones lovatieses (navy). Taip pat prašoma visus rūbus paženklinti stovyklaujančiojo pavarde.

Informacija

Abiejų tuntų ūdrų, bebrų, jūrų skaučių ir jūrų skautų 1969 m. vasaros stovykla įvyks nuo liepos mėn. 26 d. iki rugpjūčio mėn. 9 d.

Stovyklos pašto adresas: Lake Side Resort % Bastis, Pewaukee, Wisconsin.

Stovyklos mokesčiai: Registracija \$2.50. Draudimas \$2.50. Vienai savitei \$17.50. Dviem savaitėms \$35.

Stovyklaujančioms vienos šeimos nariams duodama stovyklinio mokesčio nuolaida.

Visom stovyklos informacijom kreiptis į j. psk. Danutę Baltramonaitytę po 6 val. vak. telefonu 585-0699.

Visi stovyklautojai privalo atsivežti gydytojo išduotą sveikatos pažymėjimą.

STOVYKLAUJANČIŲ ASMENINIAI REIKMENYS

Jūrų skautams ir ūdroms:

Išėiginė, ilgom rankovėm, uniforma. Stovyklinė, trumpom rankovėm, uniforma. Uniforminiai batai. Balta, jūreiviška kepuraitė. Sportinė apranga: tamsiai mėlynos, trumpos kelnaitės ir tamsiai mėlyna blyskutė. Tamsiai mėlynas treningas. Ilgos, tamsios kelnės. Skarelė ir prijuostė (virtuvėms darbam).

Jūrų skautams ir bebrams:

Išėiginė, tamsiai mėlyna uniforma. Vasarinė, balta uniforma. Sportinė apranga. Uniforminiai batai. Balta, jūreiviška kepuraitė. "Blue jeans" ir balti marškinukai ("T-shirt").

Visiems:

Lauko lovelė, matrasas, patalytinė, miegmaišis. Lietpaltis, Vėjinukė ("windbreaker"). Šiltas ner-tinukas (praktiškas sportiškas). Maudymosi kostiumas. Gelbėjimosi liemenė (jei turi). Keleta porų kojinių (uniforminių ir šiltų) Teniso batukai (bent dvi paimainas). 5 nosines.

Užrašų knygtutė ir rašoma priemonė. Laiskams popierius ar atvirlaiškiai, vokai, pašto ženklai.

Foto aparatas (jei turi ir moka naudoti). Dainorėlis. Muzikos priemonės. Purškalas ar tepalas nuo uodų.

Daug sumanymų ir daug naujų lietuviškų dainų, bei naujų pasirodymų laužui. Gera Jūrskautiška nuotaika! Stovyklos vadovybė pageidauja, kad stovyklautojantieji turėtų tamsiai mėlynas vilnones lovatieses (navy). Taip pat prašoma visus rūbus paženklinti stovyklaujančiojo pavarde.

Informacija

Abiejų tuntų ūdrų, bebrų, jūrų skaučių ir jūrų skautų 1969 m. vasaros stovykla įvyks nuo liepos mėn. 26 d. iki rugpjūčio mėn. 9 d.

Stovyklos pašto adresas: Lake Side Resort % Bastis, Pewaukee, Wisconsin.

Stovyklos mokesčiai: Registracija \$2.50. Draudimas \$2.50. Vienai savitei \$17.50. Dviem savaitėms \$35.

Stovyklaujančioms vienos šeimos nariams duodama stovyklinio mokesčio nuolaida.

Visom stovyklos informacijom kreiptis į j. psk. Danutę Baltramonaitytę po 6 val. vak. telefonu 585-0699.

Visi stovyklautojai privalo atsivežti gydytojo išduotą sveikatos pažymėjimą.

STOVYKLAUJANČIŲ ASMENINIAI REIKMENYS

Jūrų skautams ir ūdroms:

Išėiginė, ilgom rankovėm, uniforma. Stovyklinė, trumpom rankovėm, uniforma. Uniforminiai batai. Balta, jūreiviška kepuraitė. Sportinė apranga: tamsiai mėlynos, trumpos kelnaitės ir tamsiai mėlyna blyskutė. Tamsiai mėlynas treningas. Ilgos, tamsios kelnės. Skarelė ir prijuostė (virtuvėms darbam).

Jūrų skautams ir bebrams:

Išėiginė, tamsiai mėlyna uniforma. Vasarinė, balta uniforma. Sportinė apranga. Uniforminiai batai. Balta, jūreiviška kepuraitė. "Blue jeans" ir balti marškinukai ("T-shirt").

Visiems:

Lauko lovelė, matrasas, patalytinė, miegmaišis. Lietpaltis, Vėjinukė ("windbreaker"). Šiltas ner-tinukas (praktiškas sportiškas). Maudymosi kostiumas. Gelbėjimosi liemenė (jei turi). Keleta porų kojinių (uniforminių ir šiltų) Teniso batukai (bent dvi paimainas). 5 nosines.

Nuo 1969 m. birželio mėn. 16 d. LJS Jūrų Skaučių "Juodkrantės" tunto štabo vadija pasiskirstę pareigomis sekančiai: Tuntininkė — j. psk. Danutė Baltramonaitytė 585-0699, 6758 So. Kedvale Avenue. Adjutantė — j. psk. Irena Jurgilienė RE 7-0685, 7231 So. Rockwell. Uosto komendantė — j. psk. Birutė Bulotaitė LA 3-4147, 317 So. Campbell. Meno vadovė — j. psk. Dalia Bylaitienė 434-2218, 6949 So. California. Dainų instruktorė j. psk. Nijolė Raišytė 927-6838, 4235 So. Rockwell. Ūkio viršininkė — j. psk. Bronė Stravinskienė GR 6-6962, 7311 South Whipple. Sekretorė ir korespondentė — j. psk. Danutė Bilaišienė 925-0939, 7355 So. Sa-

caramento. "Bangelių" laivo vadė — j. psk. Vena Lauraitienė GR 6-6684, 7355 So. Rockwell. "Vaivos" laivo vadė — (laikiniai) — j. psk. Dalia Bylaitienė 434-2218, 6949 So. California.

L. J. KORP. GINTARO NARYS

Kęstutis Eidukonis liepos 1 d. kaip baigęs Illinois universitetą ir ROTC (atsargos karininkas) kursą, buvo pakeltas į leitenanto laipsnį. Dalyvaujant jo tėveliams, sesutei ir keletai ROTC karininkų bei tarnautojų, buvo iškilmingai prisaikdintas būti ištikimu karininku ir tarnauti tautos labui ir gerovei.

Po priesaikos majoro R. Johnstono buvo pakviesti Aldona ir Kostas Eidukoniai savo sūniui prisegti karininko ženklus.

Po iškilmingųjų apeigų įvyko pagerbimas restorane "Ranado Inn", dalyvaujant Kęstutis Eidukonis, sesutei ir jo buvusiems mokytojams ROTC karininkams; maj. Robert P. Johnston, maj. Milan O'Bradovich ir maj. Dennis Morrissey.

Kęstutis baigęs universitetą, pasirinko karinę profesiją, sekdamas tėvelio pėdomis.

"VARĖNOS" IŠKYLOJE

"Juodkrantės" tunto jūrų skautės ir udyrtes š. m. birželio mėn. 28-29 d. susirinko p. Jonyno Sodyboje išskylauti, parinkdamos savo iškylai "Varėnos" vardą.

Šioje iškyloje pasidžymėjo jaunosios vadovės, ieškodamos įgauti naujo patyrimo ateinančiai stovyklai. Iš jų sudarytas sekan-tis "Varėnos" iškylos štabas:

Iškylos viršininkė — v. valt. Violeta Gasnerytė, komendantė — valt. Audronė Matutytė, adjutantė — sese Onute Zinkutė, sporto vadovė — valt. Laima Gasnerytė, ūkio vadovė — valt. Stefa Snarskytė.

Jaunam štabui savo patarimais bei globa padėjo j. psk. Dalia Bylaitienė, j. psk. Danutė Baltramonaitytė, j. psk. Birutė Bulotaitė. Iškyloj taip pat dalyvavo Inkaro Tarybos pirmininkė j. v. s. Aldona Gasnerytė.

Nors dienos pasitaikė nepaprastai karštos, sesės pasirodė ištvėrimingos: gražiai įsikūrė, sportavo, žaidė skautiškus žaidimus, maudėsi.

Virtuvėje sumaniai tvarkėsi valt. Stefa Snarskytė ir valt. Laura Jurksaitė. Visos kitos sesės draugiškai padėjo.

Vakarinį laužą pravedė j. psk. Birutė Bulotaitė. Kiekviena valtis stengėsi geriau pasirodyti. Po laužo vyr. sesės išdėstė kelio ženklų žaidimą, kad rytą udyrtes turėtų džiaugsmo ieškodamos paslėptu dovanų ir išmokyti atsekti kelią pagal ženklus.

Iškyloje jūrų skaučių žodį davė dvi j. sk. kandidatės Vilija Eivaitė ir Vilija Bilaišytė.

Sekmadienio pavakarėje pilnos įspūdžių išskylautojos išvažiavo namo, galvodamos apie ateinančią stovyklą. Išskylautoja

Sekmadienį, rugpjūčio 17 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks RUDENINIS

NAUJIENŲ PIKNIKAS

BUS ĮDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIŠKIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPJŪČIO 17 D. VISI KVICIAMI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ.

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

METINEI ŠVENTEI BESIRUOŠIANTI DAINAVA

Ta metinė šventė bus už poros savaitių — rugpjūčio 3 dieną. Programa labai paprasta ir labai panaši į pereinusių metų programas: 11 v. r. mišios, kurias šį kartą laikys kun. dr. Petras Čeliešius, buvęs stovyklos administratorius; stovyklavimą baigiančių mergučių pasirodymas su dainelėmis, šokiais, improvizacijomis; malonumai ir siurprizai prieš laimėjimų stalą; vaisės visokiais skanumynais perpildytame bufete. Ar tai viskas? Na, ne visai. Svarbiausia programa dalis, kuri tęsis nuo ankstyvo priešpiečio iki vakaro, tai tautiečių susitikimai, nes svečiai gi dideliais būriais suvažiuos iš Čikagos, Cleveland ir Detroito, o mažesniais kontingentais iš Niujorko, Toronto, Hamiltono ir eilės kitų vietovių. Jau esu praėję rašęs ir primenu: visose Dainavos metinėse šventėse esu sutikęs žmonių, kurių nemačiau ištaisais dešimtmečiais, net nuo Vilniaus ir Rokiškio laikų.

O rugpjūčio 2 d., šeštadienį 4 val. po pietų, bus metinis Dainavos rėmėjų — šimtininkų sąskrydis. Čia bus pateikta stovyklos samata, bus aptarti ateities veikimo planai ir bus perrenkami bei prirenkami vykdomieji organai.

Ivažiuojant bus imamas nedidelis mokestis, kaip kad yra imama už įvažiavimą į pikniko patalpas. Metiniai, už 10 dolerių įsigyti, įvažiavimo bilietai tą dieną negalios, o turės užsimekėti visi svečiai.

Liepos 10 dieną dr. Adolfo Damušio namuose įvyko posėdis, kuriame spaudos atstovai patyrė daugiausia aktualių dalykų šventės programą ir apie Dainavą apskritai. Ten pranešimus padarė šventės rengimo pirmininkas Jonas Urbonas ir pats dr. A. Damušis. Iš J. Urbono pranešimo dar štai kas paaiškėjo: šalia jo šventės komitete dalyvauja Ryttautas Petrusis ir Eduardas Vėlytas; jaunimas bus įtrauktas į sporto varžybas ir galės rungtis ornyje, krepšinyje, virvės traukime, vadovaujant sporto organizatoriui Jurgiiui Idzeiliui; plaukimo rungtynės pirmą kartą bus atliekamos, vadovaujant Juozui Kazlauskui; vaizių organizatoriais yra pakviesti Juozas Rutkauskas, Vladislava Šiurkuvienė ir Antanas Šiurkus; automobilių pastatymu ir jų priežiūra rūpinsis Mykolas Vitkauskas vadovaujami jūry šauliai.

Kalbėti apie dr. A. Damušio

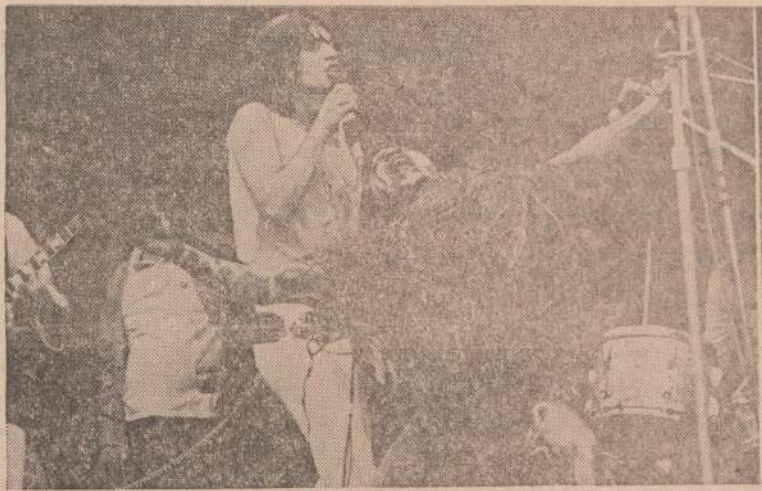
pranešimą reikėtų atskiro didelio straipsnio. Suminėsiu tik keletą jo iškelty ir paties išaiškintų problemų. Pirmiausia — dėl tvarkos stovykloje. Iki šiol Dainava ne tiek jaunimo stovykla, kiek vyresniųjų piknikavimo vieta. Čia darytavo kas ką nori. Kada norėdavo ateidavo, kada nusibodavo išvažiuodavo. Vaisindavosi viskuo, ko tik užsigėsdavo. Dabar, kai gausios stovyklos patalpos atitinka visus valdžios reikalavimus, kai valdžia ėmė už kelių centų primokėjimą dykai duoti stovyklaujantiems vaikučiams maistą, kai pradėjo kas antra diena iš Lansingo lankytis visokie inspektoriai, atėjo laikas stovyklą ir mums patiems laikyti tuo, kuo ji yra. Užtat dabartinė vadovybė uždraudė naktinius vakarotimus ir nesibaigiančius "laužus", su išgerimais, su rėkavimais. Vakare 10 valandą nestovyklaujantieji turi ją palikti.

Daugelis tautiečių yra prašę leisti statyti priekabas (treilerius). Amerikiečių įstaigoms išaiškinus, kad treilerių laikymas stovyklos statusą pakeistų į pelną darančią įstaigą, treilerių statymo galimybė tapo visiškai atmetama.

Keletą metų vakarinėje stovyklos pusėje egzistavo palapinių "kaimelis". Atrodė, kad palapinių statymas gausės ir plėsis. Dabartinė vadovybė nusprendė, jog palapines begali statyti tik tie, kurie yra užsiąngavę savanorišku darbu stovykloje. Jie yra ir bus leidžiami palapinėse nakvoti nemokamai, o tvarkai bei švarai palaikyti iš sąrašų tarpo išsiriavę užsėdėjus. Palapines statyti prašalaičiams, už atlyginimą, nutarta visiškai uždrausti.

Alkoholinių gėrimų naudojimas stovyklavietėje yra toliau nebetoleruojamas.

Tokie tad dr. A. Damušio paskelbti "karštieji" patvarkymai, kurie dabar Dainavoje yra sukėlė karštą diskusijas, bet kuriems dauguma pilnai pritaria. Iš kitų pranešimų vietų pamintina: šios vasaros sezono Dainava gavo 110 tonų naujo asfalto (buvo iš anksčiau 220 tonų, tad padaugėjo trečdaliu); įsteigta ir sutvarkyta gausi biblioteka (verėja — Jadvyga Damušienė); J. Idzelio pastangomis nupirkta sporto įrankių už 800 dolerių; nupirkta 23 kub. pėdų talpos šaldytuvai; nupirkta ir jau kelis kartus panaudotas

Vakary pasaulio jaunimas dažnai savo elgesiu sukelia senesniųjų nusisėbėjimą. Čia matomi vaizdai yra iš koncerto Londone. Viršuje matomi dainininkai, o apačioje žiūrovai ir klausytojai. Viena mergina tiek susižavėjo koncertu, kad ją apalpusią teko išnešti.

purkštuvus uodams naikinti; įvestas metinis, arba sezoninis žemkėlis, klijuojamas ant automobilio lango ir jau išplatinti jo 75 egzemplioriai (kaina 10 dolerių).

Dabartinę Dainavos vadovybę sudaro: pirm. dr. A. Damušis, buhalteris Vladas Bublys, išdinininkas Ignas Skirgaidas; parengimų vadovai jau minėti — J. Urbonas, P. Petrusis ir E. Rėklis; sveatinės komisijsa — sąskaitybos vedėjas J. Rutkauskas, A. Šiurkus ir šeiminių vadoavė V. Šiurkuvienė; vandens fronto inspektorius J. Kazlauskas; sporto reikalų vedėjas J. Idzelis; kelios mašinos latvių, kelios vengrų, kelios albanų, viena ar dvi estų, viena (siel) lenkų, Detroite turinčių pusę milijono galvų. Taigi, lietuviai buvome užtikrinta antroji gausuma tautybė. Lietuvių atdarom automobili, vairuojamam Raimundo Sukauskio, vienio iš energingiausių jaunimo atstovų, važiuojo didelė mūsų trispalvė, o netoliese kitas pilnas automobilis buvo "Aušros" šeštadieninės mokyklos vaikučių užimtas. Buvo mūsų moterų ir mergelių dauguma tautiniais rūbais.

Trečią valandą pajudėję, važiuojame Woodward gatve Detroito upės, taigi Civic Centre link. Keturi policijos motociklistai mus lydėjo. Pėsčiųjų šaligatviuose pravažiavome gal keliolika tūkstančių, bet vargu ar keli šimtai į mūsų automobilius težiūrėjo. Kurie žiūrėjo, tai tik iš reikalo, sustabdę gatvę kerant. Jokio entuziazmo, jokių emocijų, nei pritarimo, nei pykčio. Policija mus pervarė poros mylių atstume per kelias-keliolika minučių, kad tik greičiau.

Veterans Memorial rūmų sodely padėtas vainikas prie už laisvę žuvusių paminklo. Pačiuose rūmuose vėliavų pagerbimas, invokacija, kongresmano John D. Dingell kalba, Mary Beck žodis, proklamacija skaitymas, rezoliucijos priėmimas, keletas ukrainiečių bandurisių dainelių. Čia suskaičiavo 250 žmonių.

Sekantį vakarą laukėme amerikiečių šilto žodžio žinių metu. Nieko. Laukėme sekmadienio dienraščiuose kelių eilučių. Nieko. Jeigu ta mūsų demonstracija ir nebuvo visiškai fiasco, tai labai arti to. Mūsų kadaid kovinga politinė išeivija serga. Serga apsirijimu ir komfortu. Ide-

alizmas išgarsavo. Pavergtųjų sąvoka liko mitu.

Pavergtųjų tauti savaitė Detroito išeivijos niekada neuždegė. Bandytas pasispaudyti dešimtmečio proga padarė didelę gėdą.

Susitikimas su būsimąja filologijos profesore

Liepos 13 d. Dainavoje viešėjo Rita Garliauskaitė. Jos tėvai, Erna ir Stasys Garliauskai, prie pilnikinio vaisių stalo sukvietė būrelį draugų su Rita pasikalbėti, ją pakvosti.

Rita Garliauskaitė Prancūzijos pakrašty, Strasburgo universitete studijuoja filologiją, ruošdamasi romanų kalbas dėstyti Amerikoje. Šiuo metu ji baigė magistro laipsniui reikalingas studijas ir, po dvejų metų įtempimo darbo, atvyko pas tėvus šviežio oro į plaučius įtraukti. Po kelių savaitių ji ten dar važiuos paskutiniam pusmečiui, o Amerikon galutinai su-

grįžus baigs ruoštis doktoratui ir profesūrai.

Viešnia labai įdomiai pasakojo apie studijas, apie keliones po Europą, apie nuotykius Rytų Berlyne. Ji ne tik savo gimtosios (lietuvių) kalbos neužmiršusi, bet, sakė, ne kartą turėjusi demonstruoti tiek profesūrai, tiek kolegoms studentams, benagrinėjant mūsų kalbos santykį su kitomis. Neabejoju, kad Rita Garliauskaitė ir studijas baigusi lietuvių tautą visur gražiai reprezentuos.

"Šilainės" komitetas darbą užbaigė

"Šilainės" tautinių šokių grupės šokėjų tėvų komitetas, pradėjęs "Šilainės" 20-ties metų sukaktuvių minėjimą, šiomis dienomis galutinai savo darbą baigė. Paašikėjo, kad "Šilainė" yra likę apie 850 dol. pelno. Ta proga nebuvo užmiršta nė mūsų spauda: spaudai ir radijo valandėlėms, pobūvį garsinusiems, buvo paskirta 95 doleriai. Nėra tai daug, bet jeigu ir kitos organizacijos panašiai pasielgtų, spaudai būtų kur kas lengviau verstis.

Svečiai iš Albertos

Pas šių eilučių autorių vieši senas bičiulis, buvęs Lietuvos geležinkelių tarnautojas Vladas Jakševičius-Juška. Su juo kartu yra atvykę ir du sūnūs — Raimundas ir Danukas.

VI. Juška su šeima jau 20 metų gyvena Brooks miestelyje, neaprepiamoje praejose, už 110 mylių nuo Calgary didmiesčio. Likęs ištikimas geležinkeliams, Brookse jis dirba Canadian Pacific Railways bendrovėje, formamu prie geležinkelio taisyomo. Keturias savaites atostogų paėmęs, V. Juška aplankė Montrealio Expo 69, bei draugus Toronto ir Burlingtone. Detroite apie savaitę pasisvečiavęs jis grįš į namus ir prie darbo.

Socialdemokratų susirinkimas

Pereitą kartą rašant praleidau, kad LSS 116 kuopos susirinkimas įvyko birželio 25 d. pirmininko Miko Balčiūno namuose. Susirinkimą pradėdamas, M. Balčiūnas susikaupto minutę pakvietė pagerbti mirusį dr. Pijų Grigaitį. Dienotvarkėje buvo parinkti kandidatai į LSS centro komitetą ir aptarti Altos kongreso reikalai bei paskirta tam kongresui piniginė auka. Po susirinkimo M. Balčiūnas visus narius puikiai vaišino.

Detroito socialdemokratai ne-

bėra gausūs nariai, bet gyvybė dar rusena. Keletą jaunesnių narių pritraukus, būtų galima ir visai padoriai veikti.

KAS MATYTA — PASAKYTA

DIDŽIAUSIAS BOTANIKOS SODAS PASAULYJE

Prie Edens greitkelio ir Glencoe miestelio į vakarus nuo Wilmette, jau kelinti metai buvo lyginama žemė, kasami kanalai, daromi keliai ir takai. Dabar jau kanalai ir ežerėliai pilni vandens, kalvos žaliuoja, auga įvairiausi medeliai. Bet praeis dar keli metai, kol darbas bus pabaigtas. Tik-tai tada sodas bus atidarytas publikai.

Šis botanikos sodas užima tūkstančius akrų žemės, sako, būsiąs didžiausias botanikos sodas pasauly. Dar nėra įrengimų tropikų augalams. Dar daug laiko praeis, kol svajonė taps realybe. Šį milžinišką projektą vykdo kelios organizacijos. Jeigu sulauksime, pavaikšiosime po gražųjį sodą bent keletą mylių per dieną.

Prof. Šmakštas

Du nelabai laimingi vietnamiečiai vaikai žiūri į fotografą Ben Het karinėje stovykloje. Ji buvo ginama nuo komunistų puolimo Žaliųjų Barėčių dalinio ir nereguliariu vietnamiečių montagnardų įėgu. Jie paprastai savo stovyklose turi ir šeimias

SKAITYTI IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žoldžienė, SATYRINĖS NOVELĖS, 109 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. VI. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jansas, BOK PALAIMINTASI!	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis	\$2.00
13. Juozas Švalistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$4.00
14. Henrikas Radauskas, EILĖRAŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ. 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Sančaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ SASKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JULY 21, 1969

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 15¢ on Saturdays	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Suomijos prezidento misija

Suomijos prezidento Urho Kekkoneno atvykimas į Londoną iš naujo atgaivino ne tik atminimus apie netolimą praeitį, bet taip pat priminė nepaprastą suomių sumanumą ir sugebėjimą išlaikyti nepriklausomybę. Iš tiesų Suomija sudaro savotišką paradoksą, turint galvoje tą faktą, jog ji pajėgė taip vykusi susitvarkyti, kad nesuteikė progos savo milžiniškam kaimynui ją pavergti.

Tie prisiminimai, kuriuos sukėlė prezidento Kekkoneno atvykimas į Londoną, liečia tai, kas įvyko prieš trisdešimt metų, kai Kremlius pasiuntė armiją, kad sutriuškintų Suomiją.

Suomiai, vadovaujami maršalo Mannerheimo, tiesiog nustebino pasaulį savo herojiškumu. Sovietų ginkluotos jėgos, kurios kelis kartus buvo didesnės už suomių, pradžioje buvo skaudžiai sumuštos ir jų nuostoliai buvo labai dideli.

Kaip tas karas pradžioje vystėsi, labai vaizdžiai aprašė V. Zenzinovas savo knygoje "Susitikimas su Rusija".

Į karo frontą Zenzinovas buvo pasiūstas kaip karo korespondentas. Knygoje yra atspausdinti sovietų karių laiški, kuriuose aprašoma, kaip tūkstančiai rusų žuvo ne tik nuo kulų, bet ir nepaprastų šalčių, kurie siūtė tą žiemą Suomijoje. Tuos laiškus kariai parašė, bet nespėjo išsiųsti, nes patys žuvo karo lauke.

Pagaliau Suomija nebeįėjė atsilaukyti, kai Maskva pasiuntė dar daugiau kariuomenės ir galingą artileriją.

Tačiau ir karą pralaimėjusi, Suomija savo nepriklausomybę išgelbėjo, nors tai jai brangiai atsiėjo: ji neteko didelių žemės plotų ir turėjo sumokėti didelę kontribuciją. Pasirašiusi taikos sutartį, Suomija skrupulingai laikėsi tos sutarties, nesuteikdama Maskvai mažiausios progos prie jos prikibti. Ji laikėsi griežčiausio neutraliteto visuose Sovietų Sąjungos ginčuose su kitomis valstybėmis.

Jei pradžioje sovietų spaudoje pasirodydavo nepalankių atsiliepimų apie Suomiją, tai vėliau jie vis labiau mažėjo, juo labiau, kad komunistų veikla visiškai nebuvo varžoma: jiems nebuvo draudžiama leisti laikraščius, vesti propagandą, dalyvauti rinkimuose ir už juos agituoti.

Dabartiniu laiku komunistai Suomijos parlamente turi 41 atstovą, o iš viso parlamente yra 200 atstovų.

Būdingiausias dalykas yra tas, kad komunistai dalyvauja ir valdžioje, kur jie užima tam tikrus postus. Aišku, kad pretenduoti į svarbiausius postus jie negali, turėdami parlamente tik apie 20 nuosimėčių.

Tokiu būdu iš komunistų pusės Suomijai nėra pavojaus, juo labiau, kad ir tarp jų pačių nėra vienybės ir susiklausymo. Dažnai pasireiškia ir tarp jų nuomonių skirtumai.

Taip, Suomija, didvyriškai kovojusi prieš trisdešimt metų, sugebėjo išlikti nepriklausoma ir tikrai demokratiška. Su Maskva jos santykiai yra visai neblogi, beveik jokių rimtesnių nesupratimų neįvyksta.

Suomija nėra užsidariusi savo kiaušte. Kaip tik priešingai: ji vis labiau ir labiau plečia prekybą su Skandinavų kraštais bei kitomis Vakarų Europos valstybėmis, kurioms ji eksportuoja popierių, įvairius medžio produktus ir kai kuriuos savo dirbinius. Iš Skandinavijos ir kitų valstybių ji gauna jai labai reikalingų mašinų pramonei vystyti.

Iš Sovietų Rusijos ji importuoja įvairios rūšies žaliavų, kurios yra būtina reikalingos pramonei.

Kas paskatino prezidentą Kekkoneną atvykti į Angliją? Koks tos kelionės tikslas?

Aiškinama, jog Suomija nori padidinti prekybos ryšius su Anglija. Tačiau, kaip atrodo, jo misija yra susijusi ir su kitu svarbiu dalyku, apie kurį mažiau kalbama. Suomija yra pasiūvusi suvaidinti tarpininko vaidmenį, būtent: sukviesti komunistinių ir nekomunistinių valdžių atstovus pasitarimams, kurie liestų Europos saugumą. Kadangi Suomija visą laiką laikėsi ir laikosi griežčiausio neutraliteto (į kitų valstybių politinius reikalus nesikiša), tai ji mano, jog tokiai "Europos saugumo" konferencijai Helsinkis būtų tinkamiausia vieta.

Tad, beveik nėra abejonės, kad Europos saugumo konferencijos reikalą prezidentas Kekkonen ir bandė aptarti su Anglijos valdžia ir gauti iš jos paramą tokiai konferencijai sušaukti.

Aišku, kad tokiai konferencijai pritaria ir Maskva, kuri, vis, blogėjant jos santykiams su komunistine Kinija, pageidautų padėties normalizavimo Europoje, — tokio normalizavimo, kad nesupratimai su Vakarų Europa, o ypač su NATO (Šiaurės Atlanto organizacija sudaranciais nariais) būtų "išaldyti". Vadinasi, santykiai tarp tos organizacijos ir Maskvos nepablogėtų.

TEREZA LAZDINA, M. PH.

Latvių - lietuvių kultūriniai ryšiai

(Iš paskaitos, skaitytos PEN klubo susirinkime Londono Lietuvių Namuose)

Pirmiausia noriu atkreipti dėmesį į stipriausią ir pagrindinį ryšį, kuris jungia latvius ir lietuvius — tai jų kalbos. Abi — latvių ir lietuvių — kalbos priklauso senajam indoeuropiečių kalbų medžiui ir yra viena to medžio šakos kalbų dalis. Šios kalbos vadinasi baltų kalbomis. Pats baltų vardas kilęs nuo žodžio Baltija ir Baltijos jūra. O žmonės, kurie naudojami šia kalba, vadinami baltais. Šiai žmonių grupei priklauso: senieji prūsai, lietuviai, latviai, žemgaliai ir sėliai.

Iš šių kalbų, tik latvių ir lietuvių teisiško gyvos. Senoji prūsų kalba išnyko apie 1700 metus, kai tą kraštą kolonizavo vokiečiai. Žemgalių ir sėlių kalbos išnyko maždaug tarp 1400 ir 1600 metų. Jiedvi su-latvėjo ar sulietuvėjo. Kitos rytų baltų kalbos išnyko labai seniai ir nepaliko jokių rašytinių pėdsakų.

Kas skaitėte Marijos Gimbutienės veikalą Baltai, tai galėtote susižavėti mūsų garbinga praeitimi ir milžiniškais žeminių plotais, net ligi Uralo kalnų, kuriuose baltai tada gyveno. Jie ten paliko savo kalbos pėdsakus, daugiausia lenykščių upių vardais įrašytus. Tai yra geriausias įrodymas, kad baltai kada nors gyveno ten.

Kas skaitėte Marijos Gimbutienės veikalą Baltai, tai galėtote susižavėti mūsų garbinga praeitimi ir milžiniškais žeminių plotais, net ligi Uralo kalnų, kuriuose baltai tada gyveno. Jie ten paliko savo kalbos pėdsakus, daugiausia lenykščių upių vardais įrašytus. Tai yra geriausias įrodymas, kad baltai kada nors gyveno ten.

Kas skaitėte Marijos Gimbutienės veikalą Baltai, tai galėtote susižavėti mūsų garbinga praeitimi ir milžiniškais žeminių plotais, net ligi Uralo kalnų, kuriuose baltai tada gyveno. Jie ten paliko savo kalbos pėdsakus, daugiausia lenykščių upių vardais įrašytus. Tai yra geriausias įrodymas, kad baltai kada nors gyveno ten.

mas, kokie žmonės ten seniau gyveno.

Iš likusių dviejų baltų kalbų — latvių ir lietuvių — antroji yra daugiau išsaugojusi senovinių formų. Ir norėdami pasimokyti latvių kalbos istorijos, mes turime imtis lietuvių kalbos.

Štai pora pavyzdžių. Kur latviai trumpino žodžius, trumpindami ilgąsias balses ir šalindami jas žodžio gale, lietuvių kalboje jos liko ar pasikeitė tik jų rūšis:

Dievas: Dievs; Tėvas: tėvs. Žodžio kirtis, kuris lietuvių kalboje yra kilnojamas, latvių kalboje yra perkeliamas į pirmąjį žodžio skiemenį ir ten paliekamas.

Kaimynas: kaimiņs
manta: mānta

Prof. J. Enzelynas Rygos universiteto filologijos fakulteto baltų kalbų skyriuje mokė studentus baltų lyginamųjų kalbų gramatikos. Lietuvių lingvistų - kalbininkų pavardės, būtent: prof. Kazimieras Būga, dr. Kuršaitis, Gerulis, buvo studentams gerai žinomos. Į studijų programą buvo įjungta ir lietuvių kalba. Lietuvių kalbos lektorius prof. J. Plakis parašė gramatiką ir parinko skaityti tekstus, kad studentai turėtų ką pasiskaityti lietuviškai. Po poros metų universitetas pakvietė A. Raulinaitį lietuvių kalbos dėstyti ir tuo būdu įvedė praktišką kalbos mokymo metodą. Ir aš esu tikra, kad studentai galėjo laisvai lietuviškai susikalbėti, kurie ten praktiškai mokėsi lietuvių kalbos.

bet ne tik universitetas rodė didelį susidomėjimą mūsų kalbos seserimi. Tokio susidomėjimo rodė ir gimnazijos. Latvių kalbos gramatika gimnazijoms turėjo net lietuvių kalbos daiktavardžių, būdvardžių, skaitvardžių ir įvardžių linkniavimo lenteles (Žiūrėk Latvių valodas gramatikai, parašyta V. Berzinos — Baltinos).

Antroje XIX šimtmečio pusėje, tautinio atgimimo laikotarpiu, kai išryškėjo latvių ir lietuvių kalbų giminytė ir bendri šių dviejų tautų paveldėjimai bei siekiai, visa tai darė labai didelės įtakos poetams ir rašytojams ir įžiebė kūrybinę vaizduotę. Praeitis buvo romanizuojama, apgaubta pagarbos aureole, ir latvių - lietuvių giminytėi buvo teikiama ypatingos reikšmės. Visa tai atsispindėjo tų laikų lietuvių poezijoje, apysakose ir romanuose. Mūsų poetai, būtent: Aseklis, Pumpuras, Lautenbachas, savo poezijai panaudojo ne tik lietuvių istorines legendas ir laumių

Okinavos salos žvejų kaimelis saulei tekant atrodo labai ramus. Jau 25 metai, kai salą valdo amerikiečiai, padarė iš Okinavos-Ųpriešais Tolimųjų Rytų bazę. Japonija yra daugiau spaudžia Ameriką sugrąžinti salą jai.

pasakas, bet ir senųjų prūsų ir lietuvių dievai ir dievaitės ten sutilpo, lyg jie būtų visai savi.

Paminėsiu tik Baltijos dievų susirinkimą, kurį A. Pumpuras vaizduoja savo poemoje Lačplėsis. Paminėsiu didelės apimties Lautenbacho — Jūsminio poemą Niedrīšu vīdūds. Joje yra surinkta istorinių legendų ir legendarinių įvykių, kurie visi supinti apie pagrindinį legendos didvyrį Videvuds - Vaidevutj. Daugybė pagrindinių šios poemos motyvų yra lietuviškos kilmės: šventasis miškas Ramave - Romuva, šventasis krivis ir nekaltosios mergelės vaidilutės. Prie visa to dar norėčiau pridėti, kad latvių rašytojas ir tautosakos rinkėjas Ansis Lerchas net ir slapyvardį sau pasirinko lietuvių dievuko — Pukšaitis.

XIX šimtmečio gale ir XX šimtmečio pradžioje latvių tautinė pasaulžiūra kūrėsi, būtent: mokytojai, rašytojai ir poetai, stengėsi lietuvių kalbą apvalyti nuo barbarizmų — skolinių, kurių buvo daug įsivėlę iš vokiečių ir rusų kalbų. Barbarizmus jie pakeitė naujais žodžiais, kurių rado padarė labai didelės įtakos kalbos žodynuose. O lietuvių kalba buvo vienas tų šaltinių, iš kurių jie ėmėsi pagrindus naujiems žodžiams kurti.

Poetas Juris Alunanas, mokytojas Kronvaldas Atis ir rašytojas Janis Rainis pasirodė čia našiausi ir sukūrė daugiausia naujų žodžių. Paminėsiu jums tik porą pavyzdžių.

Juris Alunanas vietoj vokiškos kilmės žodžio bode — krau-

tinė sukūrė naują tai sąvokai latvių kalbos žodį veikals pagal lietuvių kalbos daiktavardį veikalas. Kronvaldas Atis vokiečių kalbos skolinį furmanis — vežikas pakeitė žodžiu važonis pagal lietuvių kalbos veiksmą žodį važiuoti.

XIII ir XIV šimtmečio Lietuvos karaliai ir kunigaikščiai pasirodė latvių literatūroje ne tik tautinio atgimimo laikotarpio, bet ir vėlesniais laikais. Mūsų išskilioji rašytoja ir poetė Aspazija, kurios gimimo šimtmetį šventėme praėjusiais metais, susilaukė didelio pasisekimo ir garso, kai 1894 metais pasirodė scenoje jos veikalas Vaidilote — Vaidilutė. Veikalo istorinis fonas siekia XIV šimtmečio kunigaikščio Algirdo laikus. Veiksmas vyksta kunigaikščio rūmuose ir šventame miške, kuris skirtas ugnes dievaitei Praurimei. Pats veikalas labai suromantizuotas, ir jį jį dėta daug fantazijos. Latvių ir lietuvių giminytėi veikale taip parodyta, kad dauguma latvių publikos nesuprato, jog karaliaus dukters princės Mirdzos drama, Lai-mono, Asjos ir dievaitės Praurimės šventovės vaidilutės yra lietuvių, o ne latvių kilmės.

Jukūnga Lietuvos karaliaus Mindaugo asmenybė XIII šimtmečiuje, jo politinė išmintis ir nusisekusios vedybos įgalino daugelį mažų baltų giminių suburti į valstybę ir tuo būdu sėkmingai priešintis tautų ordiniui ir net nugalėti jį ties Šauliais 1236 metais. Šie istoriniai įvykiai lietuvių rašytojams taip pat darė labai didelę įtaką.

T. IVANAUSKAS

BENDRAI APIE PAUKŠČIUS

SUGEBEJIMAI SKRAIDYTI

32

PATARSKA

Zmogaus auginamos kanarėlės laikui slenkant žymiai pasikeitė. Vienas iš žymiausių pakitimų — bendras pagelsėjimas, ilgai visiškai išnyko kitos spalvos. Kadangi geltonosios kanarėlės buvo gražesnės už pilkšias, stengiasi atrankos keliu išvesti tik geltonas paukščiukus. Nerūkus kanarėlė virto naminiu paukščiu, ir laukinių importas visiškai sustojo.

Lygiai kaip ir kiti domestikuoti paukščiai, kanarėlė davė daug naminių veislių — jos skiriasi ne tik savo išvaizda, skirtingos jų ir giesmelės. Visos jų veislės paprastai dalomos į tris grupes: olandiškąją, angliškąją ir vokiškąją. Kiekviena grupė turi savo padalinimus. Yra tamsiai geltonų, aukso geltonumo, gelsvų kaip šiaudai, pilkai baltų, izabelinių (švelniai pilkšvų), pilkai žalių; be to nekuoduotų ir kuoduotų; gali būti įvairūs ir pats kuodas: aukštas arba žemas ir net vainiko formos.

Specialistai skiria įvairius giesmės pobūdžius. Vienų ji yra vienalytė, panaši į kalviuko, gali greitį įgirsti savo vienodu, kitų susideda iš įvairių gražiausių tonų ir prilygsta lakštingalos balsams. Tarp šių kraštutinių giesmelių gali būti išsisa-

virtinė pereinamųjų laipsnių ir visokių nukrypimų. Dar prieš šimtą metų buvo pagarsėjusios kanarėlės, auginamos Vokietijoje Harco kalnuose. Tuo užsiimdavo daugybė vietinių gyventojų. Dauguma tų kanarėlių buvo eksportuojama į šiaurės Ameriką, kur už jas mokėdavo gerus pinigus, bet vėliau Harco auginimo ūkonekuravo kiti kraštai. Vis dėlto ir dabar į Ameriką iš Europos gabenama didelės kanarėlių partijos.

Kanarėlė augini nesudėtinga. Ji nereikalauja didelio narvo, veisti jas irgi nėra keblu. Tačiau Lietuvoje retai aptinkami kanarėlių mėgėjų, todėl ir šių paukščiukų čia reta.

REZERVATAI IR JŲ UZDAVINYS

Žmonija vis labiau plinta pasaulyje, kas kart užimdama vis naujus žemės plotus ir perdirdama juos savaip. Mažėja miškų plotai, sausinamos pelkės, reguliuojamos upės, ariamos ligi šiol žmogaus rankos nepaliestos stepės. Tiesiamis plentai, autostrados, geležinkeliai, telefono bei telegrafo linijos, statomos radijo antenos ir aukštos įtampos laidai. Pajūryje ir pačioje jūroje įrengiami stiprūs švyturiai, kurių šviesa sklinda net keliasdešimt kilometrų, viliodama ir žudydama daugybę skrendančių nakties metu paukščių. Naftos versmės išplatina naftą vandeni paviršiuje ir žudo į tokius vandenį nutūpusius paukščius. Tobulus susisiekimai automobiliais, vikriniais traktoriais, motorlaiviais ir

lėktuvais įgalina žmogų pasiekti tolimiausius, ligi šiol nepasiektus kraštus. Tad nenuostabu, kad laukinių žvėrių ir paukščių būklė darosi kaskart sunkesnė ir jų skaičius mažėja. Tai ypač pastebima tirščiau apgyventuose kraštuose. Ten aptinkami tik menki likučiai tos gyvūnijos, kuri gyveno seniau. Vien tik istoriniais laikais nuo žmogaus rankų žuvo daugiau kaip 200 rūšių įvairių žvėrių ir paukščių. Juos be atodairios išžudė žmogus aliai vieno, ir jų būklės atstatyti jau neįmanoma. Kai kurios žvėrių ir paukščių, net žuvų ir roplių rūšys yra beveik išnaikintos, bet jų būklė dar galima būtų pagerinti. Prie tokių nykstančių gyvūnų priklauso stumbrai, kurių visame pasaulyje belikęs gal pusšimtis. Tarybų Sąjungoje nebedaug jau tigrių ir leopardų. Kadais gausių laukinių erkių — kulanių — ir jūros ūdryų jau likučiai.

Kultūringuose kraštuose susirūpinta tūkiais gyvūnų likučiais ir imtasi įvairių priemonių atstatyti jų būklę. Viena iš tokių priemonių, žūklė ir aplamai gantos turtų naudojimas yra uždraustas arba labai suvaržytas. To svaržymo tikslas — sudaryti ko palankias sąlygas laukiniams gyvūnams veisti. Dabartiniu metu visuose kultūringuose kraštuose yra įsteigta rezervatų. Jie steigiami daugiausia ten, kur dar išliko kokių nors retų gyvūnų. Antai Astrachanės rezervatas, kur gyvena jau prarėję vertingi vandeniniai paukščiai, kaip antai: laukinės žąsys, pelikanai, baltieji garniai ir kt. Šiaurės Ameri-

koje yra pagarsėjęs prieš 80 metų įkurtas milžiniškas 9250 kv. kilometrų Jeloustono (Yellowstone) rezervatas ir daug kitų. Net mažytė, tirstai apgyventa Šveicarija įkūrė 250 kv. kilometrų rezervatą, kur atkuriamas išnykusių šio krašto gyvūnija. Tokių priemonių dėka pavyko pagerinti kritišką kai kurių žvėrių būklę, pvz., priveisti sibalų Sibire, kur jie buvo jau labai prarėję, o Amerikoje priveista daugybė bizonų, nors jie ten buvo beveik visai išnaikinti.

MOSŲ ZUVINTAS

Lietuvoje turime vieną rezervatą — jį sudaro apie 1000 hektarų ploto Zuvinto ežeras, aplinkinės pelkės, čia vadinamos palomis, ir miškas — iš viso maždaug 3000 hektarų plotas.

Jau iš seno Zuvintas buvo pagarsėjęs paukščių gausumu. Senesnių gamtininkų veikaluose jis dažnai minimas. Tai vienintelė Lietuvoje vieta, kur užsiliko retos vandeninių paukščių rūšys.

Zuvinto ežeras yra Simno rajone. Iš jo išteka vandeninga Dovinė, Šešupės intakas, o į jį įteka Bombena, kuria srūva vanduo iš Simno ežero. Tokiu būdu Zuvintė susidaro nors ir nežymni vandens srovė. Visas ežeras labai sekus, pusės ar net ketvirčio metro gylio, bet skaudžiai apsikūti tas, kuris šia sekuma pasitiekė, nes dugnas be galo dumblėtas. Kartais visą irklą galima sukūsti, ir dar kieta dugno nepasiekti. Gilu tik ten, kur išteka Do-

vinė: apie pusantro metro, be to, čia yra šaltinių ir vanduo neužšąla dažnai net žiemos metu. Ežere yra dvi salos: viena — didoka, kita — mažytė, bet jos labai žemos ir klampios, apaugusios karklynais. Be to, ir visas ežeras apžėles surkčiai praeinamais nendrynais, švendrynais, mel-dynais, o kur jų nėra, ten gilesnėse vietose želia dygės, į alijošių panašūs žvyriniai, plūdės; vietomis išsisi didokai maurabragių plotai — jie storo sluoksnio padengia dugną, o rudenop iškyla į paviršių, sklaidami savotišką gailų kvapą, ir aptraukia jį tarsi stora plėve. Toje plėveje gyvena nesuskaitoma daugybė minkštakūnių (molūškų), dėlių ir visokių vandeninių valzdžių. Čia daugiausia ir knaisiojasi laukiniai, antys bei kiti vandeniniai paukščiai.

Be salų, Zuvintė yra dar plovų. Taip vadinami plūduriuojantieji plotai, susidare iš visokių pelkinių augalų, kurių šaknys tarp savęs susirūgę, bet nesiekia dugno. Tokiu būdu susidaro tarytum pluta, plūduriuojanti vandens paviršiuje. Ant plovos žmogus gali išlipti, bet ji lingoja po kojomis ir lengvai pratrūksta, o tuomet tenka gerklai išsimaudyti. Nuolatinės vietos plovos neturi, nes dažnai pasilauko, kad vėjas nustumia jas kartais gana toli, net už pusės kilometro.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujiens"

DR. ANNA BALIONAS
AKIU, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: Walbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą,
net neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telef.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
vak. antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi. nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikslai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET

Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradi., penktadienį 10-4, ir
šeštadienį 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treči. ir šeštadi. uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadi., ketvirtadi. 5-8 val. vak.,
antradi., penktadienį 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.

Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 val. vak. Šeštadienį
7-ais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
3454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatiliepia, tai telefonai: GI 8-6195

**Amerikos Lietuvių Tarybės Pirmininko
E. Bartkaus kalba per Chicagos radiją**

Gerbiamieji radijo klausytojai. Šį savo žodį noriu skirti Pavergtųjų Tautų savaičiai. JAV prezidentas Nixonas pirmadienį š. m. liepos 14 d. pasirašė jau dešimtą Amerikos prezidento proklamaciją, paskelbdamas šią savaitę Pavergtųjų Tautų savaitę. Po pasirašymo ceremonijų, Prezidentas pareiškė, kad pavergtos Rytų Europos tautos per praėjusius 10 metų neprarado savo laisvės troškimo. Čia galima pridėti, kad laisvės troškimo tikrai neprarado ir lietuvių tauta.

Amerikos Lietuvių Taryba nemažai įdėjo pastangų, kad Amerikos vyriausybė tokias Pavergtųjų Tautų savaites skelbtų. Jas pradėjo miręs prezidentas Eisenhoweris, jas tęsė žuvęs prezidentas Kennedy, prezidentas Johnsonas ir dabar pirmą kartą tokią proklamaciją pasirašė ir prezidentas Nixonas. Šitokios proklamacijos yra gana reikšmingos, ypač kada jos, kaip atrodo, nesiderina su vadinama atolaidžio politika, kada Amerika, atrodo, siekia su sovietų valdžia pasitarimų ir santykių pagerinimo. Kartais Amerikos vyriausybė, painiuose tarptautinės politikos labirintuose yra gana nelengva daryti komunistams nepalankius pareiškimus, kaip Pavergtųjų Tautų savaitės proklamacijos. Tie pareiškimai mus lietuvius, pavergtos tautos išėjus, dar daugiau

ipareigoja atlikti savo pareigas.

JAV vyriausybė ne tik leidžia pavergtųjų tautų kilmės piliečiams ruošti demonstracijas, dalyvauti paraduose, bet net padeda juos organizuoti. Kada tokį norą parodo svetimoms valstybės vyriausybė, kiek daug daugiau mes patys esame įpareigoti tą norą parodyti kojoje su pavergėju. Mūsų pareiga yra dalyvauti protesto demonstracijose prieš nelegalių mūsų tėvynės okupavimą, prieš nutautinimo ir išnaudojimo politiką, kurią užgrobėjas pavergtoje Lietuvoje vykdo. Pavergtųjų Tautų savaitės yra privilegija, kurią teikia mums Amerikos vyriausybė. Turime būti už ją dėkingi ir turime pasinaudoti šia proga parodyti visuose didesniuose Amerikos miestuose, kad mes vertiname Amerikos globą ir griežtai pasisakome prieš sovietų imperializmą ir okupaciją. 1969 m. liepos 16 d.

ALT Biuras

HERBŲ PARODA

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje šį metų liepos mėnesio 25 d. (penktadienį) tarp 4-7-05 valandos p. p., atidaryta Nepriklausomos Lietuvos miestų ir miestelių herbų paroda. Rodomieji herbai spalvoti (originalių spalvų), 30"x34" dydžio, piešti ČALMO moksleivių, vadovaujant p. Viliui Trumpjonui ir mokytojai P. Lampatienei. Parodą globoja komitetas: ČALMO direktorius J. Masiulionis, mokytojai p. V. Trumpjonas ir p. P. Lampatienė, ir kt.

Gerbiamoji publika, ypač mokytojai ir moksleiviai maloniai kviečiami šią parodą aplankyti (originalių spalvų), 30"x34" dydžio, piešti ČALMO moksleivių, vadovaujant p. Viliui Trumpjonui ir mokytojai P. Lampatienei. Parodą globoja komitetas: ČALMO direktorius J. Masiulionis, mokytojai p. V. Trumpjonas ir p. P. Lampatienė, ir kt.

Gerbiame šią publiką, ypač mokytojai ir moksleiviai maloniai kviečiami šią parodą aplankyti (originalių spalvų), 30"x34" dydžio, piešti ČALMO moksleivių, vadovaujant p. Viliui Trumpjonui ir mokytojai P. Lampatienei. Parodą globoja komitetas: ČALMO direktorius J. Masiulionis, mokytojai p. V. Trumpjonas ir p. P. Lampatienė, ir kt.

Paroda bus atdara kas dieną nuo 1-os iki 4:30 val., tęsis iki rugpjūčio mėnesio pabaigai. Įėjimas visiems laisvas — nemokamas. BLKM.

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)

Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRospect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

GRADINSKAS
JEI LANGAS BENT
15 INČŲ,
TAI GALIMA GAUTI
ORO VĖSINTUVĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvi!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Help Keep Our Economy Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Pastatykite Dr. P. Grigaičiui paminklą

Dr. Pijus Grigaitis mirė 1969 metų gegužės 22 dieną Chicagos priemiestyje — Brookfielde. Jis buvo pašarvotas Chicagoje, Povilo Ridiko koplyčioje. Gegužės 25 dienos vakare buvo suruoštas visuomenės atstovų atsisveikinimas, o gegužės 26 d. rytą velionis buvo palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Komitetas Dr. Grigaičiui laidoti prašė artimuosius ir draugus nesiųsti gėlių į koplyčią arba kapus, bet paskirti auką velionies paminklui. Dr. Grigaitis visą gyvenimą ilgus valandas dirbo kultūrinį ir visuomeninį darbą, bet jokio turto jis nesuskrovė. Brookfielde jis turėjo medinį namelį, kuriame gyveno su savo žmona, o paskutiniu metu ir su vyresniuoju sūnumi. Šeimai liko priežiūros reikalingas namas, bet nepaliko jokių santaupų.

Dr. Grigaičio šeima paminklo negalės jam pastatyti. Mums atrodo, kad kuklų paminklą galėtų pastatyti Amerikos lietuviai, kartu su Dr. Grigaičiu vedusieji kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuvių gerbūvio. Dr. Grigaitis buvo Amerikos Lietuvių Tarybos organizatorius ir ilgametis jos sekretorius, jis padėjo suorganizuoti Balfą, kelis kartus važinėjo Washingtonan, D. C., tarėsi su JAV vyriausybės ir kongreso atstovais įvairiais Lietuva ir lietuvius liečiančiais klausimais. Dalyvavo Alto ir veiksnių konferencijose, gausiuose susirinkimuose sakė kalbas ir kvietė Amerikos lietuvius stovėti laisvos Lietuvos reikalų sargyboje.

Dr. Grigaitis daug padėjo Amerikos lietuviams, todėl ir kviečiame visus šio krašto lietuvius savo auka prisidėti prie Dr. Grigaičio paminklo statybos darbo.

Aukas prašome siųsti tokiu adresu: KOMITETAS DR. P. GRIGAIČIO Paminklui Statyti, 1730 S. Halsted St., Chicago, Illinois, 60608.

Turime atspausdintas knygeles aukoms rinkti. Norintieji savo kolonijoje auką parinkti, prašomi parašyti šiam komitetui, pakvitavimų knygelė tuojau bus pasiųsta.

KOMITETAS DR. P. GRIGAIČIO PAMINKLUI STATYTI

Dan Kuraitis, pirmininkas
Juozas Smotelis, sekretorius

Komiteto nariai:
Alfonsas Nakas
J. Novogrodskis
Jonas Pakalka
Antanas J. Rudis
Petras Stravinskis
Jackus Sonda
Kostas Strikaitis
F. J. Seštokas
Jonas Talalas
Jonas Vilkaitis

**SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS**

PETRONĖLĖ MILLER
Mirė 1969 m. liepos 19 d., 5:10 val. po pietų, sulaukusi pusę amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Jurbarko mieste.
Amerikoje išgyveno 57 metus.
*Paliko nuliūdę: vyro brolis Domininkas Milleris su šeima gyv. Rheinland, Wisc., vyro pusbrolis Jonas Malorius su šeima ir jų sūnus Gediminas, dukterė Viliūnė Kirvelaitis su šeima, dr. Aldona Hoyos, gyv. Los Angeles, Calif. ir Petras Rimkus, gyv. Waukeegan, Ill.; artima draugė Juzė Gulbinienė. Lietuvoje liko sesuo Elzė Petrauskienė su šeima, brolis Antanas Petravičius su šeima brolienė Petravičienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
*Priklausė "Birutės" ir "Pirmyn" chorams, buvo social demokratu, "Naujienu" direkcijos narė.
Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 23 d. 10 val. iš ryto bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Petronėlės Miller giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: Giminės, draugai ir pažįstami.
Laidotuvių direktorius P. J. Ridikas, tel. 927-1911.

VERONIKA JANKAUSKIENĖ
Pagal tėvus KANTAUSKAITĖS
Gyv. 3220 S. Green St., Chicago,
Mirė 1969 m. liepos 18 d.,
4 val. po pietų.
Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr., Kelmės miestelyje.
Amerikoje išgyveno 19 metų.
Paliko nuliūdę: vyras Jonas, sūnus Steponas; giminės: Genė ir Albinas Baniūnai su šeima, gyvena Lyons, Ill.; Lietuvoje liko 3 broliai: Romaldas, Rapolas, Aleksas ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.
Antradienį, liepos mėn. 22 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos kapines, o po gedulingu pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Veronikos Jankauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: vyras, sūnus ir giminės.
Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
*TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 WEST 69th STREET REmpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE**

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL., — MONDAY, JULY 21, 1969

SUEZO KANALŲ NAUDA

1964 m. Suez kanalas Egiptui davė 77 milijonus svarų pelno.
Tai yra daugiau negu būtų gauta pardavus geriausią to krašto medvilnės metinį derlių.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Lanksmumo arba lūdesio valandose gražiausias gėlės ir vainikai, antkapio papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYCIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMAS VIETA
REmpublic 7-8600 REmpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 WEST 69th STREET REmpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

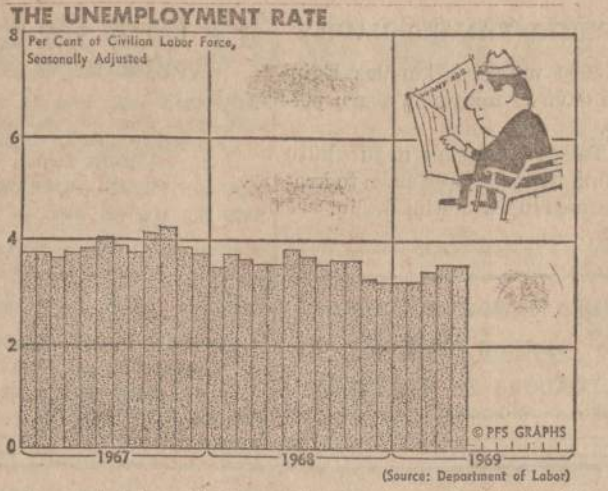
GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE**

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL., — MONDAY, JULY 21, 1969

Mėgstantieji stovyklauti jau seniai gali pirkti prie automašinių įrengtas palapines. Dabar šveicarijoje viena autobusų bendrovė pagamino didžiulę palapinę, kurioje atskiriose kambarėliuose gali permiegoti 40 žmonių. Palapinė po nakties sudedama ant autobuso stogo ir kelivai važiuoja toliau.

Amerikos bedarbių nuostimis gegužės mėnesį nepasikeitė, liko 3.5%. Dirbančiųjų buvo 77,265,000.

L. V. KOVA DEL TAUTINIŲ DRABUŽIŲ
(Tęsinys)

Visasąjunginė laiko dvasia (dialektinio materializmo), jos suvatoriškumas ar prievartinis suvokimas toli gražu nėra už mūsų tautinių drabužių lietuvišką tautiškumą, paklįsiam po "virtutiškumą". Be visa kita, parodo ir konferencijos dalyvių nusiskundimas, kad jiems "sunkiai prieinama etnografinė nacionalinio kostiumo medžiaga", nors jie yra meno ar apskritai istorikai. Tai per visą okupacijos metų negalėjo paruošti, išleisti, pridėti prie nepriklausomybės laikais tu išleistųjų nė vienos knygos. Reikia manyti ir dėl to, kad okupantas iš "didelės meilės liudies menui" nesudarė sąlygų.

Tautinius drabužius, bent jų pagrindus, pabrėžia, jeigu kitaip negalima, nors ir naujai kuriant tautinius drabužius, būtinumą atsiremti, įsikibti į savo krašto etnografiją — oazę, "savo liudies meno palikimą", kaip yra įsikibę, paminėtų ir nepaminėtų respublikų tautinių drabužių išlaikytojai. Vietos etnografijos, savos liudies meno laikymasis gal kiek apsaugos nuo "vyresniojo brolio ir sesers" etnografinių tautinių drabužių įtakos, ir nuo pamėgdžiojimo tų "kolektyvų", kurie, svetimi viršūninkų diriguojami, rengiasi ne savo krašto kūrybos "tautiniams drabužiams", bet plačiosios tėvynės.

Ar ne todėl tie konferencijos dalyviai, kurie siekia gyvenime išlaikyti autentiškai teisingus

Nė mamyte nemanėm, kad nereikia mūsų tautinių drabužių tyrinėti iš seniausių amžių, visokių paskirčių, atstovaujančių

visokio gyvenimo laikotarpiams ir juos, drabužius, kur reikia rodyti. Ypač reikia atitinkamai stilizuoti teatrinis. (Ir pas mus lietuviškų laikotarpių veikalų vaidintojų drabužiai, maža išmintimi, nežinia, kokio patėvio ar pamotės). Tačiau, jei neprieinami šaltiniai, tai kaip tyrinėsi? Ką nors tariamai tikra atkapsčius, į šalis pasižvalgius, ką nors iš fabrikinės gamybos nelimpama prilipdžius, individualiai sudėsius, būtų apgaulinga, neteisinga, nusikalstama išnešti viešumon ir rodyti toki nei šį, nei tą kaip savo tautinį drabužį, net juo atstovaujant tautai svetimtaučių akivaizdoje.

Tur būt tik tada įmanoma atskleisti nuo seniausių amžių iki dabarties mūsų tautinių drabužių kelio istorinę tiesą, kai tyrinėtojas, istorikams, menininkams savarankiškai, laisvai prieinami šaltiniai savame krašte ir svetur, kame į tuos šaltinius yra sutekęjusios žinios; kai dar yra "įvairių autorių", drabužius kūrusių ir jais dėvėjusių, kai randama lietuvių gūžose, senose skryniose jų pavyzdžių, ir t. t. Tik tada skelbtini savais autentiškais, kaip pagal visokeriopai surinktas žinias, tautos dvasia, polinkį, gamtos sąlygas, gyvenimo būdą išstudijuoti, atrinkti, pateikti savos pasaulėjautos žmonėms apie juos tarti. Dabartinių senų žodžių tariant, kai drabužiai perėję per eilę "simpoziumų".

Ar ne tokiais keliais yra susiklostę kitų tautų, konferencijoje minimų, tautiniai drabužiai, išleisti albumai, ir t. t. Ar ne tokiais keliais nuo pradžių lietuvių tautinio atgijimo ir toliau per dvidešimtį nepriklausomybės metų, kai tik atsirado sąlygų, "suprojektuoti" ir mūsų tautiniai drabužiai, išleisti "Sodžiaus Meno" dviem knygomis.

Ar ne tokiais keliais susiklostė ir mūsų bendrinė kalba? Ar ne į savo liudį, kaimą buvo atsigręžta jos pagrindų nustatytųjų (ir rašybos) — Jablonskio, Balčikonio?... Ar neparodė iš kur toji kalba turi kurtis ir toliau? Anot Petro Kriaučiūno, kaip sniego rutulys ritamas didėja, rinkdamas sniegą, taip ir tauta, eidama savo gyvenama žeme iš metų į metus rinko ką gražiausia, patogiausia nešė laikas, savitarpinės mados, perleisdama per savo pasaulėjautos kūrybinės galias iki nusistojusio tradicinio rezultato.

Jeigu bolševikinė Rusija revoliucijos keliu ir ginklu grasa Lietuvos nebūtų okupavusi, laisvoje Lietuvoje šiandien, be jokios abejonės, turėtume išstudijuotų ir atskleistų, knygomis išleistų tautinių drabužių eigos, vystymosi, laikmečiais kutimo studijų. Juk "Sodžiaus Menas" būtų ejęs ir toliau (Kodėl jis būtų turėjęs sustoti?). Šiandien turėtume ne aštuonis toms, bet aštuoniolika, gal ir daugiau. Pagal tai šiandien, be autentiškųjų Lietuvos etnografinių, be kurių ir sukurtų Palaimos ir kitų teatrinis drabužių, turėtume sukurtų devėti visų paskirčių, ir įvairių, tikrovinių tautinių drabužių, nes šaltiniai būtų buvę prieinami ir senų sodybių skrynių kūrėjams atviros. Tautinius drabužius kurtų ir tie patys kūrėjai menininkai, kurie dabar tenai sielojasi jų autentiškumą išlaikymu. (b. d.)

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WE NEED

- SPOT WELDERS 2.50 per hr.
- ARC WELDERS 2.74 per hr.
- DRILL PRESS 2.50 per hr.
- PIPE FITTERS 2.74 per hr.
- ELECTRICIANS (Class B) 2.74 per hr.
- GRINDERS (Flexible Shift) 2.50 per hr.
- ASSEMBLERS (With Mechanical Ability) 2.74 per hr.

Must have good work record. For Commercial Kitchen Equipment. Merit raises, paid holidays and vacation, and other company fringe benefits. Apply in Person

G. S. BLAKESLEE and CO.

1844 SO. LARAMIE, CHICAGO, ILL.
(Douglas Park "L", 1½ Blocks)

EXPERIENCED SHIPPING ROOM HELP
Starting rate \$3.07 per hour. Company benefits. Apply in person.

S. H. LEVEY & COMPANY
4250 W. 42 Place

ENGINEERS — DESIGNERS
Unlimited Over-time MECHANICAL:
• Heating, Ventilating, Air-conditioning, Plumbing, Material Handling, Piping, and Conveyors. \$5.00 to \$8.00 an hour.
ELECTRICAL:
• Power Distribution, Motor Control, Lighting, Power Panels, Circuitry, Wiring Diagrams. \$5.00 to \$8.00 an hour.
Also openings in all other areas of engineering, including architectural, civil and structural. \$5.00 to \$8.00 an hour.
Call Mr. Antanas Mažeika 774-6700.
MULLINS AND ASSOCIATES

WAREHOUSE MEN
International designers and manufacturers of quality hand tools has openings for hard working young men who are not afraid to start at the bottom. No experience necessary. Excellent working conditions and company benefits.
Call 439-7310 for appointment
ELK GROVE VILLAGE

DAŽYMAS
Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

• Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicago skyrius liepos 26 d., šeštadienį, rengia — **TRADICINIŲ VASAROS BALIŲ** gražioje Jonyno salėje, Veden Rd., Chesterton, Indiana.
Baliaus pradžia: kokteiliai — 6 v. v.; vakarienė — 8 v. v. Šokiams gros geras orkestras.
Skyriaus valdyba kviečia narius, biciliulius ir plačiąją lietuvišką visuomenę liepos 26 d., šeštadienį atsilankyti į šį rengiamą balių ir gražiai praleisti laiką.
Baliaus, bilietai ir kitokiais reikalais prašom kreiptis į p. Elena Matušiene, 2022 W. 51 Str., Chicago, Ill. 60609. Telef. PR 8-4236. (Pr.)

• Vlodo Rasčiausko vadovaujama ekskursija išskrenda į Lietuvą rugsėjo 8 dieną. Šioje ekskursijoje dar yra dvi laisvos vietos. Norintieji pasinaudoti šia proga, turi tuojau atvykti į American Service, 9727 S. Western Avenue, Chicago 43, Ill., arba paskambinti pačiam Rasčiausku 238-9787.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

STARTING RATES

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

General Office
Girl Friday
For small friendly office, variety of duties include
TYPING PAYROLL PERSONNEL
Permanent — Good Pay
CALL MR. JACOBS
FOR INTERVIEW—826-4746

Bremner Biscuit Co.
727 N. Kedzie

Second Cook and CLEANING MAIDS
TO LIVE IN OR GO.
Full or part time.
Permanent for qualified.

SCOTTISH HOME
28th & Des Plaines, North Riverside
HI 7-5092

ACCOUNTING AUTOMOTIVE
experience? Challenging opportunity for qualified person. Immediate opening for clerk-typist, cashier, automotive biller. Salary open. Hospitalization insurance and vacation with pay plus other fringe benefits. Apply in person or phone 342-4300, ext. 48 for appointment.
MCINERNEY CHEVROLET
2715 N. Cicero Avenue

MOTINOS PADEJEJA. Rimta jauna mergaitė virš 21 metų, gventi su šeima La Salle, Ill. Geras alyginimas. Reikalingos rekomendacijos. Turi bent truputį kalbėti angliskai. Skambinti collect. (414) 567-3677. arba rašyti: c/o A. F. Box 244, 225 W. Washington St. Chicago, Ill. 60606.

WANTED — WOMAN FOR
Full time job. Light Bookkeeping and Typing
REICHMAN JEWELERS
4940 South Ashland Ave
GR 6-7560

CLERK TYPIST
2 P. M. — 11 P. M. each day Monday thru Friday. Call between the hours of 9 and 5 for appointment.
878-0820. Circle Air Freight Corporation, 9865 W. Leland, SchillerPark, Illinois.

GENERAL OFFICE
Mature woman with typing experience. Billing and varied duties. Figure aptitude helpful. Small congenial office. Loop. Salary open.
FI 6-7240

LITE TYPING — LITE FILING
RECEPTIONIST — LITE FILING
5 day week. 9—5 P. M. Good salary. Good working conditions. Air cond. office. Call
766-9020
Ask Mr. BOYLE — Mr. HORES

CLERK — TYPIST
Publisher needs clerk-typist interested in challenging, diversified duties. Pleasant, new air conditioned offices in Franklin Park. Monday thru Friday, 37½ hrs. Call Joseph Reice, or Uldis Sutka. Informer Publishing Company. 678-5533.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leons Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS
YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

FASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL
DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

KAMBARYS su centriniu vėsinimu ir baldais. Privati vonia ir įėjimas naujame name prie Marquette Parko. 2953 West 71st St.
Tel. 778-6698

LIETUVISKAME KAIMELYJE
4 room house, 2 bedrooms, concrete block, wooden floors, air-conditioning, gas heat, attached garage, completely furnished. Price \$10,500. Must sell, ill health. Lithuanian owner. Write: Mrs. Adala Pikel, 2906 John Moore Rd. Brandon, Florida.

PARDUODAMAS gražus 3 metų mūrinis bungalovs 606 Houston, Lemont, Ill. Skambinkite (815) 838-7242 arba (815) 838-7759.

SAVININKAS PARDUODA Marquette Parko apylinkėje 2x5 kamb. mūrą. Uždari porcijai, garažas, atskiri šildymai. \$30,000. Tel. PR 6-4819.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

TAILORS AND SEAMSTRESSES WANTED
Full time, good pay, paid vacations
A. MANDL & SON, INC.
3300 West 63rd St.
WA 5-9513

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

COMPLETE KIT and DINING ROOM BANQUET HALL, BAR and BOWLING LANES and BOWLING EQUIPMENT.
CL 3-8171

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas
9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamės kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie atelkiamis metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir patalioame. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Išnavimas veitui, kreipkitės bet kada

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

HIGH RATES

4.75% Per annum on regular Savings **5.25%** Per annum on Investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas pataravimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaiga, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

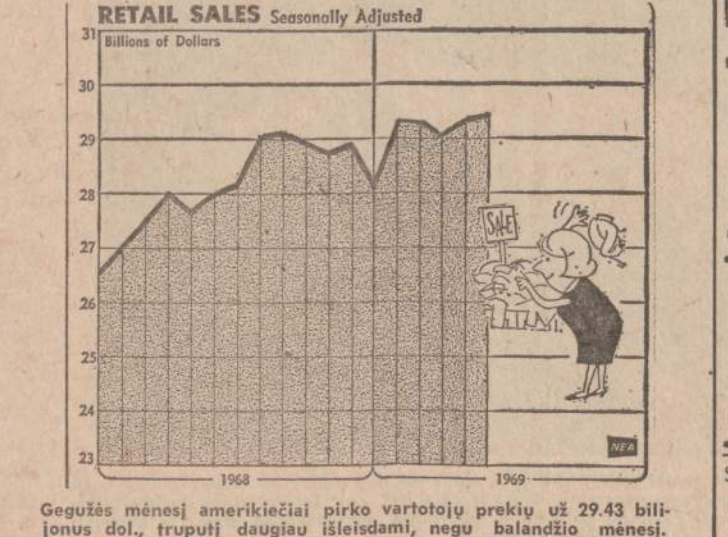
CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

4 3/4% on investment account **5 1/4%** mokama vienu metu certifikatams. Mėciausia \$5,000 ar daugiau

MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Gegužės mėnesį amerikiečiai pirkė vartotojų prekių už 29,43 milijonus dol., truputį daugiau išleisdami, negu balandžio mėnesį.